

KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77

Str. Baron L. Pop 10

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Ejjei telefon (nyomda) 2-02

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	1150 Lei
Félévre	600 "
Negyedévre	320 "
Egy hónapra	110 "

XI évfolyam * 113. szám

1928 május Szerda 23

* 5688 Sziván 4 *

Kamassetter Róbert Budapest II. 8.

Cenzurat: Suci

ÚJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Adó és gazdasági jobbágyság

Borah, az Egyesült Államok szenátusa külügyi bizottságának elnöke nemrégiben érdekes nyilatkozatban fejtette ki álláspontját az európai politika aktuális kérdéseiről. A nyilatkozat egy részét itt közöljük:

A civilizált világ mai helyzetében mi a „készenlét”? Vajon hadihajó, cirkáló, hadsereg, tengerészet az a „készenlét”, amelyre népeknél és államoknál szükségünk van? A biztonságot a katonai berendezés, vagy a polgárság boldogulása és megelégedettsége teremti-e meg? Nezetem szerint kétségtelen, hogy ez utóbbi az igaz „készenlét”.

A készenlét, melyre minden országnak szüksége van, az egészséges gazdasági és pénzügyi élet. Egy megelégedett és boldoguló nép nagyobb biztonság és életképesség a világhely szempontjából, mint a legnagyobb hadsereg és tengerészet. A jövőben minden kormánynak arra kell törekednie, hogy saját népeinek gazdasági és politikai zavarait elkerülje, azaz, hogy gazdasági és belső megelégedett életet megvalósítsa. Ezért a jövő problémáit nem a kormányzatok egymásközi viszonya, nem annyira a külpolitikai helyzet fogja megteremteni, hanem mindegyik kormánynak a saját népéhez való viszonya. Ha készenlétéről beszélünk, nem hangsúlyozhatom eléggé, hogy milyen fontos erre gondolni.

Nem statisztikai adatok, hanem az élet brutális tényei biztositják, hogy a nemzetek és egyének életét minden rákértegettségnél jobban puéltják az elviselhetetlen adók. Ezek az adók megfélemlítik és megbénítják az ipart, kifosztják az államot, a jövőndő nemzedéket távol tartják az iskolától, megtorik az állampolgárságba vetett hitet és elégedetlenséget barmasztanak mindenfelé.

A brit kereskedelmi kamarák szövegségének hivatalos kiadványa írja: A legnagyobb megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy a súlyos helyi és állami adók mely nyire benítő halással vannak minden vállalkozásra és miattuk képtelen magához térni az ipar és kereskedelem.

Világszerte hangzik a kiáltás, hogy szabadítsák meg a népeket a rettenetes kormányzati adóktól és ami ezzel jár, a bürokrácia nyomó-súlyától. Nem egy államban ez a nyomás és teher a lakosság szorongat és millióit gazdasági jobbágyságba dönti. Ezek a „szegény jobbágyság”, bátran így nevezhetjük őket, egy életen keresztül küzdenek a megélésért, becsületesen dolgoznak és a mérleg az, hogy semmit sem hagyhatnak szerencsétlen gyerekeikre. Milyen féltet erre a jankiváltásra: — több hadihajó, nagyobb bürokrácia, súlyosabb adók!

Ha a szenvedő nép felkiált, a hatalmon levők azzal felelnek, hogy ez lázadás! De véleményem szerint odáig jutottunk, hogy nem lehet a dolgokat többé konvencionális jelszavakkal és hatóságos állításokkal elintézni.

Es ilyen viszonyok mellett mit jelent a „készenlét”? megszokott fel fogása, a melyre az államok berendezkednek, vagy berendezkedni szándékoznak? Még nagyobb adókat, még súlyosabb megpróbáltatásokat a lakosság számára. Hamis félelemérzetből és hamis büszkeség útjára alatt a leszerelési konferen-

cia megbukott. Ez a bukás feltámasztotta azt a gyanus és lehetetlen rendszert, amely az adófizetőket most kirabolja abban a versenyben, amely a hajóépítés körül folyik, majd a nagy nemzetek között Anglia annak a nézetének adott kifejezést, hogy csökkenteni fogja hajóépítési programját, mire az Egyesült Államok egyik legjobban értesült tengerészeti szakembere hangosan világgá kiáltotta, hogy ne engedjük magunkat becsapni, ez Anglia részéről csak fogás és mi nem maradhatunk készütlelenek. Természetesen ez kihát a főbbi országra és nemzetre is és a vége mi lesz? Ujabb rettentős adó és ezzel az adófizetők tönkrelétele. A szakadék az állampolgár és a kormányzat között egyre mélyebb és nagyobb lesz, a kereskedelem, az egészséges ipar még jobban meg lesz féltelítve, a bürokrácia még nagyobb nyomást gyakorol és még hatalmasabb lesz.

lesz. — és a végeredménye ennek a folyamatos nem „készenlét”, hanem teljes morális és gazdasági készütlelenség lesz.

Ha az a balsors éri a világot, hogy újra kitor a háború, ezt a rettenetet nem az állam fogja a legjobban elviselni, amely katonailag a legerősebb, hanem az, amely gazdasági és morális szempontból a legkialtatóbb és amelynek lakossága kormányzatával megelégedett. A világbékének legnagyobb akadály a köz adóknak az a zaklatása, amely nem hagy nyugtot az állampolgároknak és örök izgalomban tartja minden ország népét. A világ biztonságára ez veti a legsúlyosabb árnyékot.

Meglatítja azt az ellenállást, amelyre a nagy támadás idején szüksége van az államnak, mert csökkenteni polgárai fizikai és morális erejét és szeretetét kormányzata iránt.

Az egyre növekedő hivatalnokai kar elviselhetetlen terhelést ró az elégedetlen polgárságra, amely nem érti, hogy miért

kell neki annyi embert eltartani? Így meghömlök az alattvalók fegyvelmezettisége és jóakarata.

Az Egyesült Államok részére még nem késő, hogy helyrehozza azt a hibát, amelyet Genuában elkövetett. Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia még véget vehetnek a fölösleges versengésnek, és kiadások növelésének, még megállapodhatnak egy egészséges tengerészeti leszerelési programban. Még meggondolhatják azok a felelősségteljes tényezők, akik a dolgokat intézik. Elég nagy példa az, hogy mire vezetett Németország és Nagy-Britannia között a hajóépítési verseny, amelyet a két állam 1905 és 1912 között folytatott!

A történet megisméllődhetik és az újra korszakolt tragédia talán még borzasztóbb, még szerencsétlenebb eseményeket idézhet elő.

Ezt be kellene látni azoknak, akik az államok sorsát intézik és mindent meg kellene tenniük, hogy a rettenetes jövőt elkerüljék.

A bukaresti tőzsde stabilizációs hausse-jának mérlege

A stabilizáció híre és a Banca Naționala kamatleszállítási akciója sohasem látott hausse-t okozott a bukaresti tőzsdén

(Bucharesti-Bukarest, május 22. Az Új Kelet tud.) A bukaresti tőzsde az utóbbi években nagyon el volt hanyagolva, a háború után csak 1920-1922-ig tartott az élénkség, amelyet azután a legtökéletesebb szélesend követett.

Az 1920-1922. évi hausse a hatalmas pénzhiány idején kezdődött, akkor, amikor az egész világon a konjunktura-nyereségek és az alkalmi gründolások korszaka divott. A közönség óriási pénzfeleslegek fölött rendelkezett, a bankok legtöbbje nem fizetett kamatot, sőt a Nemzeti Banktól sem volt igénybe visszleszállítási hitelt. Az aranyjezi szép napok azonban hamarosan eltűntek és a nagy örömet mély szomorúság váltotta fel: az 1920-as hausse-nak szomorú vége lett, hatalmas vagyonokat temetett maga alá a bukaresti »fekete péntek.« Azóta nem tudott a tőzsde lábrakapni. Mig nyugaton mindenütt tőzsdéi hausse járt a valutaromlás nyomában, addig Romániában a valutával egyenes arányban estek az árfolyamok. Ennek a látszólag abnormális jelenségnek az oka azonban a hihetetlen pénzkrisis, a legteljesebb pénzhiány volt, amely sokkal jobb gyümölcsötvetési lehetőségeket nyújtott a tőzsdén kívül.

Januárban megindult hausse

Romlott a pénz, romlottak az árfolyamok. De amikor a pénz javult, akkor sem emelkedtek a papírok... A tőzsde minimális forgalmat bonyolított le, a közönség távol tartotta magát és amikor pl. külföldi megbízás folytán egy részvényből nagyobb mennyiséget kellett megvenni, úgy a megbízás effektuálása néha napokig tartott, sőt nem egyszer teljesen kivihetetlen volt. Annál nagyobb volt a meglepetés, amikor ez év januárjában megindult a

hausse. A bukaresti papírok kezdtek emelkedni. Amikor Bratianu Vintila kijelentette, hogy stabilizálni fog, előbb az állampapírok kezdtek meg az emelkedést. Most azután, a legutóbbi hetekben olyan hausse indult meg a bukaresti tőzsdén, amelyre csak 1920-1922-ben volt példa.

A mostani haussenek két oka van: az egyik a stabilizációval járó aranymérlegekbe vetett remény, amelyről nagyon sokat várnak, míg a másik ok a Nemzeti Banknak kamatleszállítási akciója, amelynek folytán a nagybankok jelentékenyen redukálták a kamatokat, amiért is a tőkésék inkább részvényeket vesznek, amelyek a mostani árfolyam mellett jobban jövedelmeznek, mint a bankbetétek. A hivatalos körök megjedték a nagy hausse-t, arra való hivatkozással, hogy a hitet alkuszoknak annyira felgyülemlt a munkájuk, hogy nem győzik, egy napra be kellett zárni a tőzsdét.

A stabilizációs hausse mérlege

Ha a január 1 óta tapasztalt emelkedéseket vizsgáljuk, úgy az egyes papíroknál a következő képet látjuk:

A Nemzeti Bank, amelynek papírjai január 1-én 5575 leit értek, május 18-án 14,800 leit jegyezték! A majdnem háromszoros árfolyamnak az a magyarázata tőzsdéi körökben, hogy a Nemzeti Banknak hihetetlen tartalékai vannak, amelyek majd az aranymérleg felállításakor kerülnek felszínre. De ezenkívül az a hír, hogy az állam meg fogja fizetni a bankkal szemben fennálló adósságát, szintén hozzájárult a hausse hoz. Leginkább azonban azzal érvelnek, hogy a stabilizáció folytán meg fog szünni az 1925. évi konvenció, amely a bankjegykibocsátásnak és így a nyereségi lehetőségeknak is gát

vetett. Ha a bank annyi bankjegyet fog kibocsáthatni, amennyit elhelyezhet, úgy a nyereség is emelkedni fog. Kérdés azonban, hogy az állam hogyan fogja nyereségrészesedését követelni, milyen lesz az új konvenció? Végül arra is hivatkoznak, hogy a Nemzeti Banknak mindössze kb. 450 aranyle a mai árfolyama, tehát még csak a háború előtti névértéket sem éri el.

Valamennyi nagy bank papírja emelkedett

Hatalmas emelkedést ért el a Banca Româneasca is, amelynek eddig a nagy bankok közül a leggyengébb volt az árfolyama. Talán ez is magyarázza meg részben, hogy e papír 845 leiről január 1 óta 1460-ra emelkedett. Érdekes, hogy a Román Hitelbank papírjai a január 1-én 920 leies árfolyamról 1650 leire mentek fel, a bank most bocsát ki újabb papírokat, darabonként 750 leies árfolyamon, 5 régi részvény után 2 újat adva. A Marmorosch-Blanknak is erősen emelkedett az árfolyama: 1170-ről felment 1625-re, holott maga a bank sem szívesen látja túlságosan magas árfolyamot és maga lépett közbe már a jan. hausse alkalmával is, hogy a részv. túlságosan emelkedését megakadályozza. De a többi bankpapír is, amely mögött reális értékek, nagyobb rejtett tartalékok húzódnak meg, megfelelő nyereséget ért el, így a Román Kereskedelmi Bank is, amelynek papírjai kb. 900 leiről alig öt hónap alatt 1560-ra emelkedett. Viszont azok a papírok, amelyek gyöngök voltak, most sem tudtak jelentős nyereséget elérni.

A biztosítók piacán csak a Dacia-Romania ért el nagyobb emelkedést: ez a nehéz papír 4850-ről 7400-ra emel

telefben... r. Man-Telefon 831

kedett. Ugyiszintén a Generala is, amely 1825-ről emelkedett 3250-re.

Az ipari papírok érték el a legnagyobb emelkedést

De a legnagyobb emelkedést az ipari papírok érték el, itt is első sorban a Resica. Az év elején még csak 490 lejen állottak a papírok, amelyek mögött óriási értékek húzódtak meg (hiszen egymagában 100.000 hektár erdeje van a vállalatnak!). május 18-án már 1050 leit jegyez a tőzsze, tehát 125 %-os emelkedést. Hasonló emelkedést ért el a S. T. B., a bukaresti közuti villamos, amelynek papírjai 960-ról emelkedtek 1460-ra, tehát 120 %-kal! A Creditul Industrial, az ipari hitelintézet részvényeit csak nemrég vezették be a tőzsdére, e fiatal, 500 leies névértékű papírok már 1300 leies árfolyamot értek el.

A hajózási értékek piacán szintén óriási ugrások voltak. Itt egyrészt az a körülmény játszott közre, hogy a két nagy vállalat, a S. R. D. és a Románia már évvédek óta tartalékol, a hajópark majdnem aranyértéken áll a mérlegben, azonkívül pedig a legkomolyabb formában tartja magát a hír, hogy az állami vállalatok, a N. F. R. és a S. M. R. fuzionálni fognak a vállalatokkal, amikor szintén óriási értékekkel fog nőni a társaságok aktívuma viszont a konkurrenca teljesen meg fog szűnni. Így magyarázható, hogy a Románia 960-ról 1826-ra, a S. R. D. pedig 575-ről 1200-ra emelkedett.

A többi ipari papírok a következő nyereségeket mutatják:

	Január 1	Május 18	+
Buhusi textilgyár	400	500	190
Capatina favállaat	590	1020	450
Mica bányavállalat	650	915	365
Clădirea Românească építési vállalat	700	1000	200

A petróleumpapírosok csak keveset vagy éppen semmit sem nyertek a nagy hausseban, aminek oka részben az, hogy a vállalatok legnagyobb része nem rendelkezik nagy rejtett tartalékokkal, másik oka pedig, hogy a petróleumtársaságok az idén vagy semmi osztalékot sem adnak, vagy a tavalyinál kevesebbet. A vezető papírok jegyzései:

	Január 1	Május 18	Differencia
Astra Română	2925	3650	+ 725
Steaua Română	1460	1775	+ 315
Credit Minier	1405	1415	+ 10
I. R. D. P.	580	515	- 65
Románia Petrolifera	180	425	+ 245

Az állami jövedékek már 1927 végén kezdtek emelkedni, de az utóbbi hónapokban további árfolyamnyereségre tettek szert. Így

	Január 1	Május 18
Renta Națională 1916	62	80
Renta Unirii 1919	61	71
Renta Refacerii 1920	58 1/2	71

A kisajátítási jövedék (Renta Improprietary) szintén erősen emelkedett, míg azelőtt még az 50 %-os kurzust sem tudta elérni, ma 65%.

Meddig tart a hausse

Hogy meddig fog tartani a bukaresti tőzsde másodvirágzása, az nagyon kérdéses és első sorban attól függ, sikerül-e a kölcsönt hamarosan valóban lekötni, sikerülni fog-e a stabilizációt keresztülvinni és sikerülni fog-e olyan aranymérleg-törvényt hozni, amely a hozzája fűzött reményeket beváltja. Viszont maga a hausse nem egészségtelen, az árfolyamok általában nem mondhatók túlzottaknak, különösen, ha arra gondolunk, hogy a stabil valutájú országokban a betétek után 4-5% a kamat, másrészt az iparvállalatok is sokkal kedvezőbben fognak hozni, ha külföldi és beföldi pénzt a mai 24-30 %-os kamat helyett 6-8 %-ra fognak kaphatni. A külföld is nagyon érdeklődik a bukaresti papírok iránt és remélhető, hogy a bukaresti tőzsde második virágzása nem lesz tisztavirág-életű.

Dr. Kovács Jenő

Két fiatal budapesti detektív elegáns hölgynek öltözve hatolt be egy Muzeum-köruti játéklubbba, ahol lefoglalták a játékbankot és letartóztatták a kártyabarlang finanszírozóját

Budapest, május 22. Tegnap hajnalban két feltűnően szép fiatal hölgy, estélyi ruhába öltözve egy frakkos ur társaságában szállott ki egy autóból a Muzeum körút 5. szám alatti ház előlt. A fiatal hölgyek a házban lévő klubhelyiségbe mentek fel, ahol nagyban folyt a játék és — becsengettek.

Mikor éppen nagy kassza volt együtt, a frakkos ur a két hölgygel egyetemben az asztal közepére ugrott és stentori hangon kiáltották el magukat:

— Detektívek vagyunk, senkise mozduljon!

A megrémült vendégek természetesen hagyták, hogy a detektívek besöpörjék a kassza összegét. A hatas annyira frapánus volt, hogy a jelenlévők gratulálni kezdtek a női ruhába öltözött detektíveknek trükkjük sikeréért.

A most szétrobbantott kártyaclub el- len már négyszer razzizált a rendőrség, azonban mindig eredménytelenül, mert a házmester mindannyiszor idején érte-

sítette titkos csengője révén a kártyázókat. Mire a detektívek felérték a kiubba, a játéknak már nyoma sem volt. A detektívek egyszer vendégként, majd hordárként, majd a törzslátogatókai besurrnva próbálták bejutni a kártyabarlangba, de sohasem tudták tettenérni a kártyázókat.

Igy jutott végül a rendőrségnek az az ötlet eszébe, hogy két pelyhesállu fiatal detektívet bíznak meg a kártyaclub felrobbantásával. A kiválasztottak szombat este egy Váci ucaar divatszalonba mentek, ahol a mannekinek elegáns hölgyekké varázsolták őket. miután előbb órák hosszat kendőzték és öltöztették a fiatal detektíveket s női mozdulatokra tanították.

A detektívek megállapították, hogy a Kártyabarlang finanszírozója Weisz Sándor, aki büntetett előéletű egyén. A toloncházba kísérték s megindították ellene a közigazgatási eljárást. A többi játékosokat szintén feljelentették.

Palesztina, a kísérleti szociologia laboratoriuma

Irta: Emile Vanderwilde

Belgium volt külügyminisztere

Belgiumot általában „kísérleti” országnak szokták feltüntetni, a kísérleti a szociologia laboratóriumának. Meny- nyivel több joggal lehet ugyanezt Palesztináról állítani, főleg a cionista Palesztináról. Ebben a kicsiny országban aháboru óta, a cionizmus hatása alatt a kísérletek egész sorát lehet megfigyelni, amelyek a politikai és szociális élet leg- súlyosabb és legkényesebb problémáit érintik. Említsük meg ezek közül a héber nyelv meglepően gyors ujjáéledését, egy nyelvét, amit az egész világ éppolyan holtnak tartott, mint az etruszk, vagy szanszkrit nyelvet; vagy egy népnek a mezőgazdasághoz való visszatérését, amely népet évszázadokon át törvényes rendelkezések tiltottak el a birtokszerezéstől; vagy egy kolóniának a benépe- sítését, anélkül, hogy közvetve vagy közvetlenül kivándorlásra készítették volna a bennszülötteket; vagy a nagyszabásu mezőgazdasági kollektívizmust, vagy végül azt a törekvést, hogy a főleg Oroszországból kivándorolt proleta- riátust hozzáalkalmazzák teljesen új politikai és gazdasági életfeltételekhez.

A kolóniák

Mindezek a kísérletek folyamatban vannak még. Óvakodni fognak ebben a pillanatban a végleges eredményről jó- slásokat tenni. Mindazonáltal már ma meg lehet állapítani az első elért eredmények fontosságát. Az elmúlt évszázad derekán Palesztinában körülbelül hét- ezer zsidó élt. Ma százhatvanezer szá- moltak össze, közöttük nagy számban vannak olyanok, akik a pogromok miatt

menekültek és akik elől az Egyesült Államok elzárta határait. E jövővé- nyek között, akik a legkülönbözőbb nem- zetségek közül kerültek ki és a jeruzsá- lemi zsidók közül, akik vallásukat a legrigorozusabban megtartják, nagyon esekélyi vallási kapcsolatok állottak fenn.

A tesvérek közötti kapcsolatot most a régi nyelv ujjáéledése teremtette meg. A zsinagógákban kikerült héber nyelv né- hány év alatt a Palesztinai letelepedett zsidóság közlekedési nyelvvé vált.

Vissza a mezőgazdasághoz!

Ami másfelől a zsidóknak a mezőgaz- dasági élethez való visszatérését illeti, ebben a tekintetben nem szabad túlzásba esni. Igaz, hogy a zsidóság visszatért a mezőgazdasághoz, mégis a palesztinai zsidóság többsége kézművesekből, kis- kereskedőkből, városiakból rekrutálódik és Tel-Aviv, az egyetlen kizárólagosan zsidó és héber város a világon, 40 ezer lakost számlál. Azonban a cionista vil- lágszervezet minden eszközzel azon igyekszik, hogy híveit a mezőgazdasági kolonizáció felé irányítsa. Rendkívül megindító jelenség, ha az ember meggon- dolja, hogy 9000 pionir (chalic): fiatal- ember és leány, közöttük sok intellektuel kemény fekvőhelyen és ideiglenes bara- kokban elhelyezve, követ tör az utakon, napszámosmunkát végez a naransligé- tekben, közben pedig ezek a fiatalok el- végzik tanulmányaikat a mezőgazdasági iskolákban, hogy próbáidejük letelje után, mint szabad munkások léphessenek be a cionista kolóniák valamelyikébe. Egyébiránt ma már 30 ezernél több

zsidó talált foglalkozást a mezőgazdaság körül és a cionista világszervezet kolonizációs tervei szerint ezt a számot a kö- vetkező tíz éven belül meg fogják majd duplázni.

Az agrár kollektívizmus

Azonban ebben a vonatkozásban is áll az, amit említettem; a végleges ered- ményről e pillanatban még nem időszere jósolgatni. Ellenében mindazzal, ami a világ minden más kolóniájában vége- megy, a cionistáknak nincs nalamok arra, hogy az arabokat földjeik elha- gyására kényszerítsék, de nem is akar- ják az arabok helyeszerjét. Az új kolonisták elhelyezése tekintetében két zsidó alap, a Keren Kajemeth, amely megvá- srolta a földeket és a Keren Hajjeszod, amely házakat épít és mezőgazdasági állatokat szerez, nem tehet egyebet, minthogy fizeti ezekért az objektumokért a roppant árakat, vagy pedig nagy költ- séggel megművelteti az elhanyagolt ugart és öntöző-csatornákkal látja el azokat. Ilyen körülmények között a zsidók nem csak hogy nem fosztják meg az arabokat, hanem ellenkezőleg olyan példát adnak számukra, amelyből azok csak hasznot húzhatnak. A cionisták ez akadályok ellenére Saron síkságában, Esdrelon körül és a tiberias-i-tó környékén már jelentékeny területek felett rendelkez- nek. Itt láttam a mezőgazdasági kolle- ktívizmus kísérletét. A mezőgazdasági kolonisták között, amelyek Haifától egészen a Tiberias vidékéig húzódnak, némely kolonista individualisztikus alapon működik, vannak, amelyek kommunisztikus gaz- dalkodást folytatnak és a még gyermekek nevelését is kollektív módon intézik. Mindezek azonban három alapvető jellegzetességet tüntetnek fel: A telek nem azoké, akik művelik, hanem a cionista közösségé, a kolonisták nem szákmányol- ják ki mások munkaerejét azzal, hogy napszámba veszik őket és ha bármily régóta telepedtek is le, nem szünnek meg tagjaivá lenni a munkaközösségnek és az ezzel összefüggő szövetkezeti intézmé- nyeknek.

Zsidók és arabok

A zsidó munkásság magas életútrója ellenére kezét fog az arab proletáriátus- sal, amely még mindig a XIV. évszázad sívója szerint él, nyomorult fellach nép, amely az effendi birtokain egészen gyá- lázatos éhberért dolgozik. Az effendi rossz szemmel nézi a zsidó munkások beözönlését, akik nyolc óras munkanap mellett napi 16 piasztért keres, szemben az arab fellachal, aki naponta 12 órárt dolgozik tíz piasztért. A zsidó mun- kásság példája bizonyára át fog szár- mazni az arab kultúra, viszont az effendi most annál konzervatívabb és elővesz nacionalista érveit. Aggódní kellene, ha a cionisták soraiban nem hódítana teret az a meggyőződés, hogy a zsidók és ara- bok között meg kell találni mindkét félre nézve üdvös együttműködés útját.

Most ebben a pillanatban, hogy ezeket a sorokat írom, arról értesülök, hogy Jaffában és Jeruzsálemben az összes arab üzleteket a tiltakozás dokumentálá- sára becsukták. Nos, ez a tiltakozás ez- uttal nem a zsidók ellen irányul, hanem a Palesztinában ülésező misszió-kongresszus ellen. Arabok és keresztények között a vallási harcok még mindig élesen folynak, viszont arabok és zsidók között fennáll a fajrokonság, amely minden- esetre elő fogja segíteni a két elem ki- lékülését. Mindkét fél érdeke diktálja ezt a békét, amit feltétlenül remélni lehet.

DREHER-HAGGENMACHER
tavaszi SÖR különlegességei
Forgalomba kerültek

Zongorát Sternberg
bizalommal a világ híri
cég oradeai lerakatában vásárolhat. Az összes jobb világ- márkák raktáron. 5 évi jótállás részletre is.
Költözés miatt leszállított árak.

6
Az Uj Ke...
Főszerkes...
Fetelés s...
Az Uj Ke...
forr...
— Ha...
sét szep...
Budapes...
la által...
jos báró...
szeptem...
tárgyak...
Baracs...
— Ma...
lin és a...
jubileum...
lesz 60...
egészség...
patológia...
deménye...
városban...
mánya i...
névéhez...
gyászat...
ban azon...
formja...
kódése a...
rondon s...
hajlamu...
 régi törv...
rizáló ité...
érvekkel...
keresztül...
betegk...
emberek...
resve. S...
konzerva...
ták és m...
sen is in...
tágitott...
mellé all...
lenézeti...
— Szá...
tótatott...
kutatótl...
száztizen...
dej pamu...
letartotta...
törvényel...
töttek.
— A b...
Bécsből...
mert aif...
van a b...
nap sztra...
letmester...
utódjaul...
akinek sz...
megeléged...
— Szá...
burgi gáz...
betekedet...
lenük: A...
vetkezéte...
tege...
dot! aki...
vetkezéte...
gyvedében...
el. A sárg...
tetett dél...
lez...
...
ben a lak...
és megtis...
nap óta...
súlyosan...
olyan is...
csak a cs...
tett ve...
teg meg...
hat előre...
amennyib...
bőli továb...
ket jelent...
det ki fog...
kell azzal...
csak egy...
lesz elimi...
— Női s...
ból jelen...
magyar s...
tárlatra e...
női fejet...
beküldött...
kiállításra.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

**Hatvany Lajos báró felebbezésé-
ségi szeptemberben tárgyalja a Kuria.**
Budapestről jelentik: A budapesti Tábla által négy évre elítelt Hatvany Lajos báró bűnperét a magyar Kuria szeptember második felében fogja tárgyalni. Hatvany védője ismételtén Baracs Marcell lesz.

Magnus Hirschfeld 60 éves. Berlin és a tudományos világ érdekes jubileumra készül: néhány nap múlva lesz 60 éves Magnus Hirschfeld dr. egészségügyi tanácsos, a szekezuális patológia nagynevezű tudosa, akinek kez deményezésére alakult meg a német fő városban a világ első szekezuáltudományi intézete. Magnus Hirschfeld dr. nevéhez fűződik a modern ideggyógyászat sok jelentős vívmánya, elsősorban azonban a kriminal-patológia reformja. Közéleti és tudományos működése alatt számtalan esetben állt porondon szerencsétlen, terhes, beteges-hajlamu ember érdekében, akiket a régi törvények szigorával és kategorizáló ítéletével szembe tudományos érvekkel megvédett. Ezért évtizedeken keresztül zászoló volt, amely mögé a betegek és természetellenes hajlamu emberek tömege szorult, védelmet keresve. Sokszor bántalmak is érték, a konzervatív elemek gyakran kicsufolták és megszegyentették, sőt tetélegesen is inzultáltak, a tudós azonban nem tárgyalt tanai mellől és mindvégig azok mellé állt, akiket a társadalom etikája lenézt és kitagadott.

Száztízhat előkelő bankárt tartóztatott le a kalkutai rendőrség. Kalkutából jelentik: A rendőrség tegnap száztízhat előkelő bankárt és tőzsdéj pamutügynököt tartóztatott le. A letartóztatottak ellen az a vád, hogy törvényellenes határidő-üzleteket kötöttek.

A bécsi opera újabb botránya. Bécsből jelentik: Jeritza Mária, ismert afférja után most újabb botránya van a bécsi operának. A balletkar tegnap sztrájkba lépett, mivel Kroeher balletmester Münchenbe szerződött és utódjának Sasa Leonthieffert nevezték ki, akinek személyével a balletkar nincs megelégedve.

Százötvenre emelkedett a hamburgi gázmérgezés következtében megbetegedettek száma. Hamburgból jelentik: A kikötői gázrobbanás következtében mérgezési tünetek között megbetegedettek száma 150-re szaporodott, akiket hatóságai intézkedés következtében a kikötőváros északi negyedében levő kórházban helyezték el. A sárka keresztben gázzal veszélyeztetett déli negyedében a rendőrség azonnal lezárta a tüzoltóság gázállomását, és felszerelve igyekszik a veszélyeztetett pontokon lévő épületekben a lakások levegőjét közömbösíteni és megtisztítani. A halottak száma tegnap óta nem emelkedett ugyan, de a súlyosan megbetegedettek között több olyan is van, akiknek az állapotában csak a csoda tud segíteni. A megmérgezett városnegyed fölötti levegőre meg tisztítása csak nehezen haladhat előre. Valószínűnek tartják, hogy amennyiben a veszélyeztetett negyedből további tömeges megbetegedéseket jelentenek, az egész városnegyedet ki fogják lakoltatni, mert számolni kell azzal, hogy a mérgezési veszély csak egy heti időtartam eltelte után lesz eliminálható.

Női szobor csillogó üvegből. Párisból jelentik: Hiesz Géza, Párisban élő magyar szobrász a tegnapi megnyílt tárlatra egy csillogó üvegből készült női fejet küldött bekísérletképpen. A beküldött női fejet a zsüri elfogadta a kiállításra.

A bukaresti tőzsdetanács szigorú szankciókat léptetett életbe a spekuláció megakadályozására

(Bucuresti-Bukarest, május 22. Az Uj Kelet tud.) A tőzsdetanács ma ülést tartott és szigorú intézkedéseket léptetett életbe a spekuláció megakadályozására. A főbb értékeknek, amelyek az utóbbi napokban nagy emelkedéseket értek el, két-háromszáz ponttal visszaestek. A Banca Nationala papirjai 17 ezerrel 16 ezerre mentek vissza. Az irányzat határozatlan, mert kevés üzletkötés volt a korlátozó rendszabályok következtében.

Repülőkatasztrófa egy finnországi városban. Bécsből jelentik: A hivatalos sajtóirodához érkezett távirati közlés szerint Finnország délnyugati kikötővárosában, Hangöben ma repülő katasztrófa történt. Két katonai repülőgép a város fölött gyakorlatozott s az egyik gépnek épen akkor mondta fel motorja a szolgálatot, amikor a levegőben a másik gép fölé került. A pilóta egy percre elvezette lélekjelenlétét s így az összeütközés kikerülhetetlen volt. A karambol súlyosan megerongolta az alsóbb levegőrétegekben gyakorlatozó gépet s ez a város föltetejéig feljutott. A repülőgép a forgalmas utcán egy gépkocsira zuhant, amelyet teljesen összekapított. A katasztrófa után egy hölgy a hallos áldozata és a repülőgép pilótája, aki szintén meghalt a helyszínen. Nyolc súlyos sebesülés is történt. Az elalott motoru másik repülőgép az összeütközés után visszakapta egyensúlyát s a katonai pilótának sikerült a városon kívül siklórepüléssel földet érnie. Két súlyosan sebesült felépüléséhez kevés a remény. A katonai parancsnokság rendelkezést fog kiadni, melyben eltiltja repülőgépeknek a városok fölötti gyakorlatozását.

Nagy árleszállítás!
Belésáru — Szabókellek
Harisnya — Kézimunka
Csipkék szenzációsan olcsón.
Carol Neumann
Cluj, Reg. Maria 10.

Egy amerikai hölgy huszezer dollárért perel egy sebesít, aki rosszul operálta meg a hölgy lábát. Newyorkból jelentik: Sadie Emma, newyorki urileány 200.000 dollár erejéig perelte be dr. Henri Schierson chicagói sebesít, aki rábeszélte Sadie kisasszonyt, hogy bizonyos szépséghibákat távolítsasson el lábairól. Sadie kisasszony bele is ment az operációba a műtet azonban olyan szerencsétlenül végződött, hogy két hónappal az operáció után a páciens mindkét lábát amputálni kellett. Newyorki és chicagói jogászok körében megvannak győződve arról, hogy Sadie kisasszony okvetlenül meg fogja nyerni a pert.

A százerégi cionista helyi csoport új vezetősége. Május 13-án tartotta meg a százerégi cionista helyi csoport tisztújító közgyűlését. Az E. Zs. N. Sz. képviselőjében dr. Szőnyi Géza jelent meg, aki hatásos beszédében vázolta azokat a problémákat, melyekkel a temesvári konferencia foglalkozni fog. A K. H. részéről dr. Zwi Willensky beszélt a palesztinai aktuális helyzetéről. A közgyűlés további részén, a jelölőbizottság indítványa alapján, a közgyűlés egyhangulag megválasztotta a vezetőséget, melynek elnöke ismét Fixel Vilmos, a régi, kipróbált és áldozatkész cionista vezetőférfi lett. Ügyvezető elnök: Dr. Weisz H. eMudel, anélk Herschdorfer Aron, főtitkár Franck Emil, jegyző Weisz József, pénztárnok Grün Béla, ellenőrök Krausz Farkas és Hirsch Márton, gazda Klopot Mihály, KKL-biztos Franck Emil, KH-biztos Steuer Imre, a kulturális ügyosztály vezetője Neumann Márda, Választmányi tagok dr. Gidáli I. Márk

A., Franck H., Steuer F., Hamlett Lázár, Fixel A., Szabó József, dr. Wiegerné Markovits Bözske, Herschdorfer Frida, Hirschkor G., Farkas J., Klármann Harry és Lauter Hermann. A közgyűlés további folyamán a delegátusválasztásokkal foglalkoztak, a jelölések körül azonban különböző felgúszások merültek fel, ezért a választásokat május 20-ra halasztották el. A közgyűlés ezután a csoport legközelebbi programjának megállapítása után végetért.

Stircea budapesti román követ halálának okát családja pontosan akarja tisztázni. Budapestről jelentik: Stircea budapesti román követ holttestét ma Bálint professzor megvizsgálta. A hatóságok nem tartották szükségesnek a boncolás elrendelését, mivel az orvosi látélet szívhalt állapotot meg a halál okául. Ujabb értesülés szerint azonban a követ családja pontosan tisztázni akarja a halál okát. Ismeretes, hogy Stircea legutóbb Bukrestből súlyos betegként tért vissza Budapestre s elmondta, hogy valószínűleg romlott ételtől betegedett meg. Stircea hosszabb ideig feküdt ágyban, azonban jobban lett és visszatért Bukarestbe, ahonnan tegnap érkezett vissza Budapestre, még mindig beteg. Mivel hatóságilag nem rendeltek el a boncolást, a család más uton végezteti el az aktust. A boncolás után a követ holttestét behalzsamozták, a követség felravalozták s a moldvai családi sírboltjába szállítják.

Marosvásárhelyen garázdálkodnak a betörők. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Marosvásárhelyen pár nap óta egy többtagu betörőtársaság működik. A betörők vasárnap éjjel kifosztották Simon János fűszerüzletét, ahonnan 15 ezer lej készpénzt és nagy mennyiségű fűszerárut vittek magukkal. Hétfőre kedre virradó éjszaka pedig a betörőtársaság három újabb betörést követett el. Dudus János szentgyörgyteri fűszerüzletében nem nagy sikerrel operáltak, mert a tulajdonos előtte való nap a kasszát kiürítette. Rozsnyai Balázs fűszerüzletének külső és belső ajtaját al kulccsal felnyitották, ahonnan 12 ezer lej készpénzt és nagymennyiségű bélyeget, valamint váltóúrlapot vittek magukkal. Betörést kíséreltek meg még a Seszták-féle fűszerboltban is, ahol azonban megzavarták őket. A rendőrség erőly nyomozást vezetett be a betörők kézrekerítése érdekében.

Az ort. Chevra Kadisa Választásai Folyó hó 13-án folyták le az ort. Chevra Kadisa általános választásait, míg az előjáróság megválasztása e hó 20-án zajlott le. Elnökké Wertheimer Miksát választották meg, aki ezuttal már ötödször nyerte el ezt a tisztséget egy-egy 3 éves ciklus tartamára. Alelnökök: Rimóczy Jakab, Dávid Ábrahám, szertartási: Rosenfeld Dávid, jótékonyági: Weinstein Mór, gondnokok: Schwartz Mór, Moskovits Vilmos pénztárnok: Indig Zsigmond, ellenőr: Landesmann Lajos, gazda: Izsák Mór. Tanácsnokok: Adler Sámuel Klein Mézes, Grünwald Izidor, Heiler Samu, Roóz Izsák. Választmány: Szhd. Sebestyán Dávid, Schwartz Jakab, dr. Brunner József, Tischler Mór, Wigdorovits Izsó, Farkas Izsá, Pál Lipót, Schwartz Miklós, Schmiéd Odón, Czo dik Károly, Felsner Samu, Friedmann Sándor, Hellmann Miksa, Schwartz Márton, Stein Samu, Rác Béla, Fruchter Jenő, Mátyás Mór, Rosenfeld Armin.

Kétévi börtönre ítélte a kolozsvári törvényszék Horváth Sándor volt szalámigyáros. A kolozsvári törvényszék harmadik szekciója ma délelőtt tárgyalta Horváth Sándor volt kolozsvári szalámigyáros bűnperét, aki ellen Rucska Viktor kolozsvári gyógyszerész tett lopásért bűnvádi feljelentést még 1926-ban. A vádirat szerint Rucska három értékes perzsaszőnyeget, valamint több ékszerrel adott át megőrzés végett Horvtnak, aki azonban éaillig nákhogy 6.000 lejt értékű Csehyszlovákia szőkött s magával vitte a mintegy 230 ezer lej értékű perzsaszőnyeget s 100 ezer lej értékű ékszerrel. A törvényszék nem lopásnak, csupán sikkasztásnak minősítette Horváth Sándor bűntettét, akif ezért kétévi börtönre ítélte, amelyből három hónapot kitöltöttnek nyilvánított.

Kintasították az ország területéről azt a taucosnót, aki miatt az öreg Lupescu kolozsvári utját megszakította. Érdekes epizódusa van az öreg Lupescu Elena édesapja kolozsvári tartózkodásának. Mint ahogyan a lapo megírták, Lupescu kolozsvári tartózkodása alatt a Pallace-bár egyik táncosnőjével találkozott s az alig 18 éves művész nő a Newyork-szállodában is meglátogatta az öreg Lupescut, aki ezt a vizitet később kötelességszerűen vizsgálta. Mint ahogyan később kiderült, a fiatal táncművész, névleg Nagel Katinka az öreg urnak már régi ismerőse és csupán az ő meglátogatásáért szakította meg az új huszonnégy órára Kolozsváron. Ma délelőtt tíz órakor a mit sem sejtő ballerínát édesanyjával együtt felvették álmából és két állambiztonsági tisztviselő azonnal házkutatást tartott a lakásukon. Az állambiztonsági hivatalba citálták, ahol jegyzőkönyvbe mondatták velük a Lupescuval való ismeretségük történetét, valamint mind azt, amit Lupescuval kapcsolatban tudnak. A két hölgynek, akik magyar állampolgárok, kihallgatásuk után tudomására hozták, hogy még a mai nap folyamán el kell hagyniuk az ország területét.

Akinek a kleptomániája biciklire szorított. Hétfőn délután különös botrányok voltak tanu a főteri járókelők. A 640-es számú motorbicikli, amely Babelini Samu kolozsvári lakos tulajdonát képezi, egyik üzlet előtt várakozott. Hirtelen egy feldult külsejű férfi jelent meg a Főteren, aki a motorbiciklihez rohant, megindította a gépet és elhajította a Ferenc József ut felé. A motor berregésére megjelent a bicikli tulajdonosa is, aki kiáltozni kezdett, hogy ellopják a gépet. A tolvajt üldözbe vették és figyelmeztették a rendőroket a különös utasra. Végre a Szabó Jenő üzlete előtt egy rendőr feltartóztatta a motorbiciklit és a dult külsejű utast elő akarta állítani a rendőrségen. A biciklitolvaj a hozzáintézett kérdésekre zavaros feleleteket adott és nem lehetett személyazonosságát megállapítani. Az inspekciós rendőrtiszt az őrszobába akarta kísértetni, amikor megszólalt a kolozsvári ideggyógyintézet telefonja és a kórház vezetősége bejelentette a rendőrségnek, hogy a kora délutáni órákban megszökött az elmegyógyintézetből Grigore Constantin volt bukaresti ügynök, aki beszámíthatatlan örüll. Amikor a személyi adatokat felvették, kiderült, hogy a motorbicikli tolvaja nem más, mint a kórházból megszökött örüll ember, akinek az a mániája, hogy állandóan automobilon és biciklin szeretne utazni. A szerencsétlen embert visszavitték az elmegyógyintézetbe. A lakásán házkutatást tartottak, amelynek során mintegy 15 különböző márkájú biciklit találtak.

Szívbeteg és érlelmeszedésben szenvedők a természet „Ferenc József” keserűviz használata által könnyű és pontos bélműködést érnek el. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitünő szolgálatot tesz. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

da, 1928 május 23.
kozást a mezőgazdaság
ta világszervezet kolo-
int ezt a számot a kö-
elül meg fogják majd
agrár kollektívizmuss
a vonatkozásban is
tem; a végleges ered-
ban még nem időszerű
ben mindazzal, ami a
kolóniájában végbe-
nak nincs nalamuk
bokat földjeik elha-
sék, de nem is akar-
yereségét. Az új kolo-
tekinetében két zsidó
emeth, amely megvá-
s a Keren Hajjeszod,
pit és mezőgazdasági
nem tehet egyebet,
ért az objektumokért
egy pedig nagy költ-
az elhanyagolt ugart
kal látja el azokat,
között a zsidók nem
ják meg az arabokat,
olyan példát adnak
azok csak hasznok
isták ez akadályok
ságaiban, Eszirelon
tő környékén már
ok felett rendelke-
mezőgazdasági kolle-
mezőgazdasági ko-
Haifától egészen a
zódnak, némely kos-
us alapon működik,
kommunisztikus gaz-
s a még gyermekek
módon intézik,
rom alapvető jelleg
fel: A telek nem
hanem a cionista
ik nem szákmányol-
erejét azzal, hogy
oket és ha bármily
e, nem szünnék meg
unkaközösségnek és
zövetkezeti intézmé-
Zsidók és arabok
g magas életmóva
arab proletáriátus-
ig a XIV. évszázad
morult fellélek nép,
okain egészen gya-
olgozik. Az offendi
a zsidó munkások
le óras munkanap
tert keres, szemben
ti naponta 12 órát
rt. A zsidó mun-
nyára át fog szár-
Visszont az offendi
fatiabb és előveszi
aggódni kellene, ha
nem hódítana teret
gy a zsidók és ara-
l taláni mindkét
gyüthmüködé utját
latban, hogy ezeket
ól értesülök, hogy
emben az összes
ozás dokumentála-
ez a tiltakozás ez-
en irányul, hanem
szó misszió-kon-
ok és keresztények
k még mindig élesen
k és zsidók között
amely minden-
ni a két elem ki-
el érdeke diktálja
eltétlenül remélni

orát
lágfűrű
berg
atában vásá-
s jobb világ-
5 évi jótállás
re is.
számitott árak.

Sárga filmnagyságok

Beszélgetés a japán filmkirállyal és az egyetlen kínai filmszínésznővel

Berlin, május 22. Két exotikus filmhíresség látogatott el a múlt héten Berlinbe, Anna May Wong, aki Hollywoodból jött és Nagasama Kavakita, aki Tokióból érkezett. Kavakita ur filmgyáros mozitulajdonos Japánban és ismeretlen az európai közönség előtt, annál ismeretlenebb May Wong, aki legutóbb a „Mr. Wu” című Lon Chaney-filmben játszott a főszerepet.

A japán filmkirály alacsony fiatalember és idiotának néz ki, de nem az. Kitűnően beszél németül.

Berlinben jártam egyetemenre, — mondja.

Ravasz üzletember. Arra a kérdésre, hogy mi szél hozta ide, nem akar felelni.

Tanulmányozom a német filmgyártást, — nyilatkozik végre huzodozva.

Miért nem az amerikai tanulmányozza?

Az amerikai filmeket ismerjük eléggé. Nálunk a mozik kilencven százaléka amerikai érdekeltségek kezében van. Természetes, ezek csak amerikai filmeket mutatnak be.

Erdeklék a japán közönséget az amerikai filmek?

Nem. A mozi érdekli, de az amerikai darabok nem tetszenek. Kívve Chaplint. Ő nálunk is kedvenc. A japán publikum sokkal komolyabb minket nem érdekelnék az ő felületes meséik. Ezért csináltam meg a mozi-trószótmet, a Toguhi Sbon-t, amely az amerikai film kizsorítását tüzte ki feladatául.

Milyen eszközökkel?

Felvásároljuk az amerikaiak elől a kis vidéki mozikat és építettünk Tokióban egy háromezer személyes mozipalotát. A mi mozijainkban nem mennek angol filmek.

Hanem?

Francia, olasz német és japán filmek.

Szóval azért jött Berlinbe, hogy német filmeket vegyen?

Mindenesetre azért is. A német filmek komolyabbak, jobban tetszenek a japán közönségnek. Persze nem a hárságorosi drámák, az itteni társadalmi problémákat nem értik. Olyan darabokat kell kikeresni, amik ezeket a kérdéseket lehetőleg nem érintik. A kisebb nehézségek átsegíti a közönséget a kiáltó, nálunk ugyanis nincs zene, hanem egy alkalmazzott állandóan hangosan magyarázza, hogy mi történik a darabban. A lakosság nagy része, különösen vidéken, nem tud olvasni és ezért nincs nekik is feliratok a filmekben.

Milyen a japán filmgyártás?

Most indul fejlődésnek. Európaiak nagyon különösnek találják a japán filmeket, mert ezekből teljesen hiányzik az úgynevezett cselekmény. A japán film például két-száz méteren keresztül ábrázol két embert, akik filozofálva, beszélgetve sétálnak a kertben. A közönség arra kíváncsi, hogy ezek mit beszélnek és azt elmondja a kikáltó. Ne moizyogjon, persze hogy ezek nem jó filmek, de a japán filmgyártásnak ebből kell azért kifejlődni. Szavak helyett képeknek kell járni, de a képek ne boxolást és kergetőzést ábrázoljanak, hanem valami filozófiai gondolatot fejtszenek ki.

Drágák a japán mozik?

Iz az, hogy nagyon drágák. A legolcsóbb hely egy yen, (száz lej) mi most megpróbáljuk leszorítani a helyárakat a felére. Azért kell olcsó filmeket vásárolnunk.

A drága May Wangból, aki olyan felejthetelenül szép volt „A bagdadi tolvaj”-ban, amerikai miszt csináltak. Ki van featte, bubikopja van, a szoknyája térdig ér, az arcába egész fehér a rizsportól.

Azért így is édes.

Douglas Fairbanks fedezett föl — meséli — nem Kinában, hanem Hollywoodban. A papámnak itt mosodája van és ebben dolgoztunk a testvéreimmel. Hatan vagyunk leányok. Doug kínai nőt keresett a Bagdadi tolvajhoz és engem angaszált. Én vagyok az első kínai nő, aki filmezik, férfiak már játszottak kínaiak előbb is, de mindig csak unszimpatikus szerepeket. A kínai csak ópiumcsempész volt a mozi darabokban, meg kalóz, vagy orgyilkos. Látott már maga kedélyes kínait filmen?

Mondom, hogy még nem.

Na ugye jelenti ki diadalmasan — pedig van a kínaiak közt sok kedélyes dzsentlemen is. A papám például nagyon vicces ember. Sokat nevetünk neki.

Legyen szives, Anna kisasszony, mondjon el egy viccet, amit papájától hallott.

A kis mandulaszemű nő sokáig gondolkodik, aztán elmesél egy ismert zsidó viccet az analfabéta milliomosról, aki ha tuna irni, most templomszoiga lehetne Shanghaiban.

En már tizenöt filmben játszottam eddig, de mindig csak rokonszenves szerepeket.

Volt már Kinában?

Még nem. Amerikában születtem, de talán jövőre ellátogatok haza.

Kik a társasága Hollywoodban?

Pickford, Fairbanks és még sok amerikai filmsztár. Sok európai ismeretek, akik ellátogatnak Hollywoodba rendezni, filmeket írni, vagy csak tanulmányozni a stúdiókat. Ezek nagyon szidják aztán otthon az amerikai filmeket, hogy giccsesek.

Hogy került Berlinbe?

Vollmoeller doktor, az ismert pa-

tomim-író elvitt egyszer a hollywoodi német sórcsarnokba, a Henrybe és mire észrevettem magam, már el is mesélt egy darabot, amiben olyan jó szerep volt számomra, hogy leszerződtem emiatt a berlini Eichberg-filmhez. Most ezt játszom le.

Hogy tetszik Berlin?

Nem sokat láttam belőle. Ha az ember reggeltől este hétig mindennem az ateliarben dolgozik, örül, ha mielőbb aludni mehet. Különben sines külsőségek a nagyvárosok közt. Berlin épp olyan mint Hollywood. Nem láttam semmi szokatlant, vagy rendkívülit, legfeljebb Postdemban, ahol megmutatták nekem a híres kínai pavillont. Ez nagyon szép volt és nagyon emlékeztetett Amerikára. Ott vannak ilyen cifra épületek, de Kinában aligha...

Ápponyi a magyar parlamentben a dunai konföderáció ellen mondott beszédet

Rassay és Sándor Pál az olasz barátság ellen nyilatkoztak

Budapest, május 22. A magyar képviselőház mai ülésén az appropriációs vitával kapcsolatban Ápponyi Albert is felszólalt. Beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország meg általános konszolidációról nem lehet beszélni, bár a relatív konszolidációnak bizonyos eredményei felagadhatatlanok, így a költségvetés egyensúlya, a pénz stabilizálása, a jogrend és a kormányzat stabilizációja. Emellegva, ha szavazatától függne a kormány megbuktatása, nem adná le szavazatát. Ennek ellenére azonban, nem hallgathatja el, hogy több oldalról veszélyt lát a konszolidáció tekintetében, amelyet nem lát eléggé biztosítottak. Főleg nem látja azon erők fenntartását és gyarapodását, melyektől a már elert eredmények fenntartása is függ.

Ambar nem céloz — mondotta Ápponyi — a kormány megbuktatása, meg is szükségesnek tartom oly fejtegetésekbe becsátkozni, melyek szerint ideje volna, hogy a kormány bizonyos irányban módosítsa politikáját. A kormány közgazdasági célkitűzéseit nem hatolnak a bajok mélyére, holott a közgazdasági bajok orvoslása és a közgazdasági élet talpraállítása a legfontosabb feladat. A mezőgazdaság helyzete rendkívül súlyos, szintugy a mezőgazdasági munkásság helyzete is. Tény, hogy ez általános világhelyesség, de sok olyan bázisa van, mely lokális jellegű.

Ezután a súlyos adók szigorú behajtására mutat rá, majd a Duna konföderáció tervére tér át, hangsúlyozva, hogy Csehszágának az a törekvése, mely Magyarországot az úgynevezett Duna-konföderációba akarja beszorítani, azt jelenléte, hogy Magyarország olyan idegen állam hegemóniája alá jutna, mely egyáltalán nem kívánatos. Belhien miniszterelnök nagyon helyesen mutatott rá arra Debrecenben, hogy mindenféle keleti Locarno a mai határok mellett ki van zárva. E tekintetben a nehézségek nem annyira közgazdasági, mint inkább politikai jellegűek. Akik ilyen konföderációt akarnak, azok Magyarország közgazdasági legrázása irán akarnak politikai előnyökhöz jutni. A viszonyok javítására más helyen kell keresni az eszközöket. De ezeket az eszközöket talán épen azért nem vesszük észre, mert nagyon egyszerűek.

Ápponyi beszéde további részében a

nyílt választói jogot bírálta élesen s végül megszavazta az appropriációs javaslatot.

Budapest, május 22. Magyar politikai körökben élénken tárgyalják Rassay Károly és Sándor Pál tegnap az Erzsébetvárosi körben elmondott felszólalásait, amelyekben kijelentették, hogy a reális

politika bázisán állanak és szembeszállanak az olasz barátsággal. Ezzel szemben kijelentették, hogy Rothermere akciója mellé szegődnek, mert szerintük csak ez az akció esik egybe az ő elgondolásaikkal. Magyarországnak Olaszországgal való együttműködését azonban irreálisnak, veszedelmesnek tartják.

Csak június második felében nyílik meg a parlament

Bukarest, május 22. A külföldi kölcsön megkötését ezideig még egyetlen kézzelfogható bizonyíték sem erősíti meg. Hogy a kölcsön tényleg meg van-e, vagy már meglevőnek tekinthető, csak kormánykörökben elhangzott kijelentések bizonyítják. Az eddigi helyzet az, hogy a kormány lázas sietséggel teszi meg az előkészületeket a lej megszilárdítására, tanácskozákat folytat a hitelező bankok megbízott kiküldöttjeivel és a liberális félhivatalos bizakodó hangú cikket és kommunikéket közöl a perfektuálásról. Azonban a perfektuálás hivatalos megerősítése csigalépekkel halad, amiből ellenzéki oldalon arra következtetnek, hogy a kölcsön megkötése előtt még bizonyos akadályok vannak. Ezen akadályok leküzdésére pedig heroikus munkát fejt ki a kormány, mely munkában oroszlan rész jut a liberálisok külföldi propaganda szervezetére és a legmegnyugtatóbb és a kormányra nézve legbizelgőbb híreket terjesztik a külföldön. A két francia kiküldött, Denis és Maclair, szakadatlanul tárgyalnak a román pénzügyi körökkel. Bratianu Vintila szerdára összehívta a kormány gazdasági tanácsát is, melyben Argetoianu, Mrazec, Lupu és Dimitru miniszterek is részt vesznek. A gazdasági tanács ugyancsak a stabilizációs kölcsön ügyével fog foglalkozni. A pénzügyi tanácskozásból nagyon kevés szivárog ki és a sajtó képviselői előtt a legburkoltabb kijelentéseket teszik az illetékesek. Hogy a kormány miért kezeli ilyen rejtélyes titokzatossággal a tárgyalások eredményét, azt könnyű megállapítani, mert minden körülmény csak amellet szól, hogy a kölcsön ügye még nem érett meg

teljesen. Emellet szól az a körülmény is, hogy a parlament megnyitása újabb halasztást fog igényelni. Eddig úgy volt, hogy már június első napjaiban megnyitják a rendkívüli ülésszakot, azonban újabb értesülések szerint csak június 15-ike után kerül a megnyitásra. Egyébként a megnyitást a Nemzeti Bank gyűlése is nagyban befolyásolja, mert a bank gyűlését az alkotmány értelmében 21 nappal a parlament megnyitása előtt kell megtartani. A Nemzeti Bank gyűlésének összehívása viszont a stabilizációval és a kölcsönnel van kapcsolatban és mindaddig nem hívható össze, míg a lej megszilárdításának feltételei nem nyernek befejezést és a kölcsön nem perfektuálódik.

A pénzügyminisztériumból kiszivárgott annak a híre, hogy a miniszterelnök aláírta Victor Antonescu és Victor Baudulescu államtitkár megbízó leveleit, melyek alapján képviselni fogják Romániát a külföldön és a kölcsön szerződéseit is aláírhatják. A megbízottak Párisba utaznak, hogy ismét felvegyék az érintkezést a pénzügyi körökkel. Eszerint a tárgyalások ismét elágaznak. A román kiküldöttek Bukarestben tárgyalnak a kormány gazdasági tanácsa és a Nemzeti Bank külön-külön tárgyalnak.

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó harisnya-árakról meggyőződjön!

- Garantált tartós fűzharisnya Lei 79—
 - Hibamentes tartós selyemharisnya 79—
 - Cérna fűzharisnya — 69—
 - Fűdeko cérnharisnya — 110—
 - Selyemfényű musliharisnya — 140—
 - Női gásképztyűk — 210—
 - Szarvasbőr keztyűk, fehér és sárga színben — 287—
- Valamint férfi harisnyák, női és férfi cérnakeztyűk melyek leszállított árakban. Kötött női kosszűjmők gyönyörű színben 1200 — leltől feljebb.
- Helios Aruház, Főter 7.**
Vidéki megrendeléseket posta- vagy okmánybélyeg beküldése ellenében is eszközölünk.

Imit sima angol zefir ruhákra **L. 39**
Szabó Jenő divatkülönleges-segek nagyruházában, Cluj

Postai küldeményeknél 20% engedmény!

Vegyileg fest, tisztít **CZINK, Cluj.**

Postai küldeményeknél 20% engedmény!

Szerda, 1928
Zélig földn...
tüv...
de a m...
helye...

(Cluj-Kol...
let tud.) G...
May Károl...
juttatják es...
lig Mór és...
renc, akik...
uljukra, de...
nak meg a...
fekete-fehér...
egyik sarka...
A kis Zé...
rek. Okos...
rűség árad...
rajta, rövid...
s a lábán f...
ler Nándor...
fiu, bricses...
pörge fran...
kis Zéligné

(E...
v...
A két g...
vállról vilá...
megyei Na...
szökni a ha...
nicsárok el...
ség kezébe...
A két gy...
is olyan eg...
raz rendő...
rom hetes...
nes epizód...
Május el...
ment ki a...
vasz és a...
verés őket...
vizes lett...
otthon kika...
ni, hanem...
ket: a vilá...
ütik. Este...
uccai padlá...
a padlóban...
pen ruhane...
kor elhagy...
monostori...
látog. Zélig...
bében, Adl...
könyvet, eg...
terképet ör...

A két j...
érkezett. A...
fantasztiku...
tek maguk...
eladaiok U...
megmaradt...
nyad irány...
kaptak s...
mondották...
tak, ez és...
nagyját és...
rajzkönyve...
rázni kezd...
parasztok...
gyermek e...
előhalszert...
tak a két...

Igy érke...
megyei Na...
tették az...
szükjenek...
töke felett...
sántai gaz...
vet dolgoz...
re, valami...
majd Mag...
ban folyta...
dett, a két...
zigazdájuk

Ko

Zélig Mór és Adler Ferenc egy földrajzkönyvvel meg egy irányítúvel világkörüli utra indultak, de a magyar határon elfogták őket és Ceylon szigete helyett a kolozsvári rendőrségen fejeződött be az expedíció

(Cluj-Kolozsvár, május 22. Az Uj Kelet tud.) Gyermekkorunk színes meséit, May Károly és Verne Gyula regényeit juttatjuk eszünkbe a tizenegy éves Zélig Mór és tizenöt éves Adler Ferenc, akik gyalog indultak el világkörüli utjukra, de akik most szeptegve huzódnak meg a kolozsvári bünygyi osztály fekete-fehér sávos vallató szobájának egyik sarkában.

A kis Zélig Mór, lömzsi, izmos gyerek. Okos szeméből most végtelen keserűség árad. Szerény tiroli nadrág feszül rajta, rövid, bélelt viszhallan a kabátja s a lábán foltozott, de erős cipő van. Adler Nándor, nyurga, szikár kamaszképű fiu, bricsesz nadrágja, gummiköpenye és pörge francia sapkája van. Ő talán a kis Zélignél is jobban el van keseredve.

(Egy világkörüli ut szomorú vége)

A két gyerek május elsején Kolozsvárról világkörüli utra indult. A Bihar-megyei Nagysánta községből átakartak szökni a határon Magyarországra. A gránicsárok elfogták őket s most a rendőrség kezébe van leteleve további sorsuk. A két gyerek története egyébként nem is olyan egyszerű, mint ahogy ez a száraz rendőri jelentésből kitűnik, és három hetes kalandjuk mozgalmas és színes epizódokkal volt tele.

Május elsején a két jóbarát együtt ment ki a Hójjába megünnepelni a tavasz és a munka ünnepét. A nagy jégverés őket is utolérte s ruhájuk csuronyviss lett. Attól való félelmükben, hogy otthon kikapnak, nem mertek hazamenni, hanem megbeszélték, hogy régi tervüket a világkörüli utat most már nyelbeütik. Este a Zélig gyerek szüleinek Pata ucai padlásán pihentek meg s egyúttal a padlásan összeszedték egyetmást, főképen ruhaneműt. Még alig pirkadt, amikor elhagyták a padlást s elindultak a monostori uton, hogy körüljárják a világot. Zélig Mórিকának 49 lej volt a zsebében, Adler Ferenc pedig egy földrajz-könyvet egy irányítút és egy kis Európa térképet őrzött a tarsolyában.

(A két globetrotter gyorslényképet árul)

A két jóbarát délután már Gyaluba érkezett. Az ottani gyorslényképszéknél fánasztikus pözbán tíz képet készítettek magukról és azokat sikerült 100 lejért eladniok. Újra csináltattak 10 képet s a megmaradt pénzzel elindultak Bánffyhu-nyad irányába. A közeli faluban szállást kaptak s amikor házigazdájuknak elmondották, hogy ők világkörütra indultak, ez összecsiszította a falu apraját-nagyját és a két gyermek elővette a földrajz-könyvet, meg a térképet és magyarázni kezdték nagy vállalkozásukról. A parasztok szájátra hallgatták a két gyermek előadását. Másnap reggel pedig előmészert, pénzt és mindenféle jót hoztak a két kis világutazónak.

(Elakad az expedíció . . .)

Igy érkezett el a két gyerek a Bihar-megyei Nagysánta községig, ahol megtették az előkészületeket arra, hogy átszökjenek a határon. Már elég szép kis létszám felett rendelkeztek. Az egyik nagysántai gazda házában valóságos haditer-vel dolgoztak ki a határon való átszökés-re, valamint arra vonatkozólag, hogy ha majd Magyarországra érnek milyen irány-ban folytassák utjukat. Amikor beestele-dett, a két bátor fiu felszedelőzött s házigazdájuk kíséretében elindultak a ve-

szélyes pont irányába. A falu határánál kísérlőjük elbucszott tőlük, de az előtt még megadta nekik az utolsó ut-baigazításokat. A két fiu valóban meg-vártá, amíg a határőrségen váltás tör-fén s amikor minden csendesedett, nekivágtak a veszélyes útnak. Bujkálva csuszáltak a bozótok között s már-már el-érték a határt jelező követ, amikor egy éles és dermedt „Stai” kiáltás hang-zott el közvetlen közelükben. A két gyer-meket a határőrségre kísérték, majd ki-hallgatásuk után a kolozsvári rendőr-ségre szállították őket.

A két kis fogoly most ott ül a rendőr-ségi fogdában és mérhetetlen keserűség-gel panaszkodik arról, hogy gyönyörű tervüket így megsemmisítette a sors.

— Hová akartatok menni voltaképen? — kérdeztem a két globetrottertől.

— Belgakongóba — volt a felelet — és onnan le a Fokföldig, hogy megismer-hessük a burokat.

— De tervbe vettük — folytatta a kis Zélig, hogy a Himaláját is megmászuk és hogy eljussunk Tibetbe, a dalai Lá-mához is. Ha sikerült volna, lementünk volna Ceylon szigetére is, ahol sok gyé-mánt van.

— Olyan híresek akartunk lenni, mint Swen Hedín — folytatja. — A Fokföldön és Ceylon szigetére pedig biztosan talál-

tunk volna gyémántköveket. Meggazd-godtunk volna és sok pénzt küldtünk volna haza, mert bizony itthon szükség van egy kis segítségre.

— Kérem szépen, legyen szíves meg-mondani, vajjon mi lesz most velünk? — fordul hozzánk bátorlalanul Adler Ferenc.

— Ne féljetekek semmit gyerekek, — nyugtattuk meg a két kalandvágyó fiut, majd értesítik a szüleiteket, akik eljön-nek érteletek.

Nem is hisszük, hogy a két fiu éretlen eszekegedete súlyosabb következményeket vonna mag után és azt hisszük, hogy ügyük a gyermekmentalitást megértő kiskorúak bírása elé fog kerülni.

(h. e.)

Mussolini azt a parancsot adta, hogy a Szt. Ferenc életéről készült film büszkesége legyen Olaszországnak! Mikor a kész filmet bemutatták a pápának, az elragadtatás szavaival ajánlotta a világ figyelmébe. Azóta a grandiózus film valóban megrázta a világot. Erdélyben elsőnek a CORSO filmszínház mutatja be csütörtökön.

Az angol sajtó nagy örömmel regisztrálja a német választások eredményeit Valószínűleg szocialista lesz az új német kancellár

London, május 22. A sajtó organumai csaknem kivétel nélkül részletesen foglalkoznak a német választásokkal s csaknem egyöntetűen megállapították, hogy a választások eredménye a közlérsaságba vetett bizalom megszüntetésének s a nemzetek békevégyának megszilárdulá-sa. A választások eredménye döntő csapás a német monarchista irányzatra s azt bizonyítja, hogy a német nép nem boesátkozik többé katonai kalandokba. A németországi köztársasági eszmének meg-szilárdulása döntő tényező Európa poli-tikai életének jövőjére nézve.

Páris, május 22. Mint megirtuk, a fran-cia sajtó nagyban ünnepli a németorszá-gi választásokon elért szocialista győzel-met. Csak az egyes jobboldali lapok bi-zalmatlankodnak. Az Echo de Paris sze-rint a német politika alapját, a revíziós szándékot semmilyen választási ered-mény nem befolyásolja. A köztársaság megerősödése nem jelenti azt, hogy a német köztársaság ne lenne militarista, pángermán és bürokrata. Az Action Francoise azt írja, nem szabad elfeledni, hogy Németország most már jutalmát fogja követelni a köztársaság mellett tanuságtételének és kérni fogja Ausztria csatlakozását, a Rajna kiürítését és a ver-saillesi béke revízióját.

Páris, május 22. A francia lapok jós-tásokba boesátkoznak a német belpoliti-ka további alakulására nézve. Bizonyos-ra veszik, hogy a szociáldemokraták kö-zül fog kikerülni az új kancellár s az új kormány tagjainak legfőbbje. A kancellá-ri méltóság beföltésére dr. Braun porosz miniszterelnököt, a most lelépő bi-rodalmi kormány közmunkaügyi minisz-teret kombinálják.

A francia szocialistapárti vezetésege ma üdvözlő táviratot küldött a német szocialistáknak a választási siker alkalmá-ból. A párt ebben a táviratban annak a reményének is kifejezést ad, hogy a most elért választási eredmény folytán Német-ország jelentős lépésekkel fog előrehalad-ni azon az uton, amely a nemzetek köl-csönös megbecsüléséhez s az igazi béké-hez vezet.

Berlin, május 22. A német nemzeti párt ellen évek óta folytatott politikai kampány a most lefolyt birodalmi gyű-lési választásoknál nemesak ennek a párt-nak, hanem a gazdasági párt kivéte-lével az összes polgári pártoknak erős számbeli visszaesését hozta magával. Po-

litikai körökben a baloldali előretörése folytán az a meggyőződés alakult ki, hogy a birodalmi gyűlés tagjainak egy-harmadánál nagyobb szocialista és kom-munista képviselőt nemesak az ország belpolitikájának jövő alakulásában, ha-nem a külpolitikában is intenzíven fog-ja éreztetni hatását.

Berlin, május 22. A porosz országgyű-lés minden valószínűség szerint június 5-én ül össze, míg a birodalmi gyűlés egy héttel később.

A választásokról a francia baloldali sajtó hangsúlyozza, hogy a komoly fran-cia politikai tényezőeknek előzékenységet

kell tanúsítaniok Németország iránt, mert a választások megmutatták, hogy az új köztársaság közeledni óhajt egy má-sik nagy európai demokrációhoz. A szo-cialista Populaire hangsúlyozza, hogy Franciaország számára megszűnt az utol-só ürügy is, amely a Rajna kiürítését hátráltatta.

London, május 22. A Daily Mail cik-kében a német választásokról írva meg-állapítja, hogy a legutóbbi német vá-lasztások egyszersmindenkorra lezárták a Hohenzollern-korszakot és leszámoltak azzal az irányzattal, hogy a megtorló há-borura gondoljanak.

Vilmos excsászár sajnálja, hogy humánus volt és nem úgy bánt alattvalóival, mint Rettenetes Iván

Hága, május 22. A holland lapok ter-jedelmes cikkekből foglalkoznak azzai az interjúval, amit Vilmos volt német császár adott Virecknek, a híres ameri-kai újságírónak. Vireck a volt császár-nak a monarchiáról és demokrációról alkotott véleményét akarta hallani. Az újságíró megkérdezte a volt császártól, vajjon ő is úgy találja, hogy a monarchis-ta kormányzati forma lemenő vonalon mozog.

Az egykori császár erre így felelt:

— Ez semmiképen sem áll. Mit tehet-nek a királyok arról, ha ostoba és há-látlan népeik elzavarták őket!

Az újságíró rámutatott arra a törté-neelmi körülményre, hogy a királyok egy kor erősen védék trónjaikat.

— Egykor — szölt Vilmos excsászár — az emberek nemi voltak olyan humá-nusak és bizony nem válogattak az esz-közökben, hogy hatalmukat fentartsák.

A volt császár ezután Diaz mexikói diktátor és Rettenetes Iván kijelentéseit citálta, akik az idézetek szerint büszkék voltak arra, hogy ellenfeleiket lemészá-roltatták.

— En azonban — megemlékeztem — sokkal humánusabbak voltunk,

semhogy ilyen eszközökkel éljünk. Nem akartuk ilyen módszerekkel a kormány-zás gyepelőjét megtartani.

A volt császár ezután a demokráciáról beszélt, amelyről nagyon rossz vélemé-nyre van. Többek között ezeket mon-dotta:

— Egyetlen szabadsága a demokráciá-nak az, hogy a ninesetlen pusztítsa el a vagyonos osztály javait. Ez az eset áll fenn ma is Németországban. Amikor pa-rolfátam a tömeg megraghamozta, még a ruháimat sem kimélte, fosztogatott és tönkretet mindent. Annnyira minden ruha nélkül álltam, hogy amikor Hollandiá-ba kerültem, Doornban a falusi szabónál készítetttem egy civilruhát. Ez az eset önmagábanveve nem jelent semmit és csak azért említem meg, hogy példát mutassak a tömegek demokratikus érzel-meiről.

A volt császár az amerikai demokrá-ciáról is nyilatkozott és kijelentette, hogy ez a demokrácia egészen más természetű, mint az európai és pedig azért, mert az Egyesült Államok társadalma nem ismerte a monarchista rendszert és mindjárt államalakulása elején olyan po-litikai intézményeket léptetett életbe, melyek ma is érvényben vannak.

Kérjen mindenütt MATILD-vizet

egyszer a hollywoodi a, a Henrybe és mire n, már el is mesélt en olyan jó szerep hogy leszerződtem chberg-filmhez. Most Berlin? Ittam belőle. Ha az bétig mindenn az örül, ha mielőbb nben sines kütonbség m Berlin épp olyan m láttam semmi szo-ndkivülít, legfeljebb megmutatták nekem a t. Ez nagyon szép kezdetett Amerikára ra épületek, de Kiná-

dunai det oztak ak és szembeszálla-gal Ezzel szemben othermere akciója szerintük csak ez ő elgondolásaik- k Olaszországgal azonban irreális- tartják.

elében ment az a körülmény is, gyntítása újabb ha- Eddig ugy volt, 5 napjaiban meg-ülésszakot, azon-szerint csak június sor a megnyitásra, ast a Nemzeti Bank efolyásolja, mert a otmány értelmében at megnyitása előt nemzeti Bank gyűlé-zont a stabilizáció-an kapcsolathat és tő össze, míg a lej tőtelei nem nyer-leson nem perfek-

riumból kiszivár-gy a miniszterelnök scu és Victor Ba-egbizó leveleit, me-elni fogják Romá-kölcsön szerződé-A megbizottak Pá-ismét felvegyék az i körökkel. Esze-mkést elágaznak: A karestben tárgyal-ásági tanácsa és a külön tárgyalnak.

kinek só harisnya-gyöződjön! risnya Lei 79— emárisnya 79— — 49— — 110— — 140— — 210— — ér és sárja 287— ak, női és férfi szállított árakban mők gyönyörű teltől feljebb. z, Fötér 7. posta- vagy ok- se ellenében is nk

deményekné e d m é n y !

Elsüllyedt egy jugoszláv gőzös a trieszti kikötőben

A hétszáztonnás hajó összeütközött egy norvég gőzössel

Trieszt, május 22. Súlyos hajószerecséltenség történt pénteken este a trieszti kikötőben. Az Erey norvég gőzös beleszaladt a Val nevű jugoszláv kereskedelmi hajóba, amely léket kapott és néhány perc alatt elsüllyedt. A Val hétszáztonnás kereskedelmi gőzös, amely a Jadranszka Plovidba jugoszláv hajóársaság tulajdona, pénteken este kilenc óra tájban áruval megrakodva futott ki a trieszti kikötőből, uton a Joni tengerre. Alig haladt a hajó néhány száz métert, amikor a sötétben hatalmas erővel belefutott a kikötőbe tartó Erey gőzös.

Az összeütközés következtében a Val az oldalán nagy léket kapott, amelyen a víz óriási erővel tödült be a hajótestbe. A

hajó megmentéséről szó sem lehetett, alig volt idő a legénység megmentésére is, mert a hajó nyomban süllyedni kezdett és néhány perc alatt eltűnt a tengerben. A legénység és a kapitány mentőcsónakokon menekült le a süllyedő hajóról. Emberéletben nem esett kár, csupán néhány matróz könnyebben megsebesült, viszont az egész hajórakomány, többek között tizenöt vagon kávé elpusztult. A norvég gőzösnak semmi baja sem történt.

A kikötőhatóság megindította a vizsgálatot annak a megállapítására, hogy a hajó elsüllyedéseért mennyiben terheli felelősség a norvég gőzös személyzetét.

Ghica herceg left „Stutz“ gépeivel a feleki autóverseny győztese

(Cluj-Kolozsvár, május 22. Az Uj Kelet tud.) Fényes keretek között zajlott le ma délután Kolozsváron a feleki autóverseny. A versenyt, amelyen nyolc gép indult, egy hármás tagú zsűri vezette le, amelynek tagjai Georgescu mérnök, Mandrescu ezredes és Rosin Constantin ügyvéd voltak. A versenyt két részre osztották. Az első verseny csupán gyorsasági verseny volt, tekintet nélkül arra, hogy hány lóerős gépről van szó és milyen súlyt visz magával. A második versenyen azonban mindezeket figyelembe vették.

A szabadversenyben a Feleki ut 158-800 klm. jelző köncél a következő versenyzők álltak starthoz: Ghica herceg „Stutz“ gépen, Henry Manu „Buyck“ gépen, Malla mérnök „Bugatti“ gépen,

Perry Porutiu „Ford“ gépen, baró Matencioit „Salmon“ján, Macri „Willis Knight“ gépen, Mátyás Sándor „Grofri“ gépen és dr. Bianu C. „Alfa-Romeóján“. Félkettőkor kezdődött a verseny s a feleki rekordot Ghica herceg Stutz-gépén nyerte meg 4 perc és 4 másodperces idővel. A második Manu Henry volt Buyck-ján 4 perc, 10 másodperces idővel. A harmadik díjat Malla mérnök Bugatti gépevel nyerte meg 4 perc, 21 másodperces idővel.

A második verseny eredményeit a rendezőség csak később fogja nyilvánosságra hozni. A győzteseknek a zsűri holnap reggel osztja ki a díjakat, amelyeket a kolozsvári Autóklub, a Jasii Autóklub, Kolozsvár városának és az „Universul“ ajándékaiból kerülnek ki.

Ezrekre menő tömeg kísérte utolsó útjára Grünwald Lázár szatmári főrabbit

(Satmar-Szatmár, május 22. Az Uj Kelet tud.) Az Uj Kelet tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról, hogy Grünwald Lázár Dávid, a szatmári ortodox hitközség szentelőd, tudós főrabbija vasárnap reggel váratlanul elhunyt.

A haláleset híre villámgyorsan elterjedt a városban és mindenütt megdöbbenést, őszinte és mély részvételt keltett.

Az ortodox hitközség vezetője azonnal rendkívüli ülést tartott, amelyen megtették a temetésre szükséges előkészületeket.

A gyászszertartásról értesítették a helyi halóságokat, az összes szatmári egyházakat, táviratok mentek számszámra bel- és külföldi rabbinusokhoz, hitközségekhez, messze földeken lakó hűveikhez.

Hétfőn délelőtt 10 órakor kezdődött a temetés, amelyre ezrével zárandokolt a gyászoló közönség, köztük számos neves rabbinus, hogy a halottnak megadják az öt megillető végső tisztelget.

A temetés idejére a zsidó kereskedők és igen sok keresztény vallású kereskedő is lezárta üzleteit és a rendőrség ez időre lezárta a közlekedést abban az utcában, ahol az ortodox nagytemplom fekszik. A halotti szertartás befejeztével a gyászháznál Grünwald József, a megbol-

dogult nevelt leányának férje könnyeket fakasztó megható beszédben méltatta az elhunyt érdemeit. Azután a gyászoló közönség elkísérte a holttestet az ortodox templomba, ahol Grünwald bánffyhungyadi főrabbi tartott mélyen megindító gyászbeszédet. A gyászszertartás ezután a templom udvarán folytatódott, ahol a hatóságok részéről megjelentek: Bellu Stefan vármegyei prefektus, a város részéről Perencz Agoston polgármester, dr. Dosa Teofil, Cosma Cezár sziguranca inspektor, Florea parlamenti képviselő, a törvényszék, a járásbíró, a tanfelügyelőség és a rendőrség kiküldöttjei.

A szatmári egyházak részéről ott voltak: Dragos Aurél gör. kath. esperes, Boross Jenő és Debreczeni István ref. lelkészek, a statusquo izr. hitközség részéről dr. Jordán Sándor főrabbi, Princz Armin hitközségi elnök a hitközség számos, tekintélyes tagjával.

Idegenből küldöttséggel képviseltették magukat: a nagyváradi hitközség a főrabbi vezetésével, a nagyváradi Chevera Schasz, a kolozsvári hitközség élén főrabbiájával Ungvár, Sátoraljajhely, Nyírmada hitközségei, a dési nagyszőlősi, halmi, avasfelsőfalvi, felsővisői, dragomérfalvai, szilágynagyalui, borsai, érmihályfalvai, székelyhídi, erdődi, nagy-

károlyi, margittai, nagysomkúti főrabbi. Ezenkívül a városból, a vármegyéből, messze vidékről és külföldről több ezerre menő gyászoló közönség — férfiak, nők, zokogva álltak körül a nagy rabbi ravatalát.

A gyászbeszédet során magas szárnyalású gyászbeszédet tartottak Ullmann Salamon beszercei főrabbi, aki a beszercei ortodox központ irodájának képviselőjében jelent meg a temetésen, majd Paneth dési főrabbi, azután a szilágysomlyói, Fuchs Benjámin nagyváradi, a halmi, Glasner Akiba kolozsvári, a margittai, a felsővisői, a szertartás közben megérkezett Teitelbaum Joel nagy-károlyi, az érmihályfalvai, a szilágynagyalusi, a nagybányai és az aranyosmedgyesi főrabbiak.

A gyászbeszédet mind méltatták a megboldogult érdemét, nagyságát és tudását, nagy szívét és a beszédet nyomán

nem egyszer végigfutotta a zokogás a templom hatalmas udvarát és az utcát betöltő gyászoló közönség sorait. Az aranyosmedgyesi főrabbi beszéde közben az eddig ragyogóan napfényes idő borúsra változott, esni kezdett és bár még három gyászbeszéd volt hátra, a szertartásnak a templom udvarán lefolyt része véget ért és a templomi menet — körülveve az elhunyt főrabbi fekete lepellel letakart holttestét, elindult a temető felé.

Csak ekkor bonakozott ki teljes nagyságában az a hatalmas tömeg, amely reggeltől délután fél háromig kitarított a gyászszertartáson. A temetőben késő este még tartanak a gyászbeszédet a Grünwald Lázár holtteste fölött. A szitáló esőben rendületlenül kitar a tömeg, amely megrázó mély gyászal siratja fejlejtőn a feltűnő emlékü főpapjai, Grünwald David Lázárt . . .

Az orosz nép a válaszon áll Kerenszki az oroszországi állapotokról

Velence, május 22. Sikertől bemutatlannom magam Alex Kerenszkinék, az orosz forradalom első diktátorának és rövid beszédet folytattam vele. Siettem természetesen az elkerülhetetlen, sőt két elkerülhetetlen kérdést intézni hozzá:

— Mi történik valóban Oroszországban? Hogyan fog végződni a bolsevista krízis?

— Vannak még Európában egyesek — felelte Kerenszki — akik kételkednek a bolsevizmus biztos bukásában, Oroszországban azonban nincsen már többé senki sem, aki ilyen reményekben ringatná magát. Európa nagyon tévesen értékelte a legutóbbi oroszországi események nagy részét. Nem felel meg a tényeknek az az állítás, hogy Trockij ki akarta volna zárni Stalint és a pártnak még több tagját, hogy demokrata kormányt alakítson. Trockij azzal vádolta Stalint és másokat, hogy megcsallták a népet egy olyan bolsevizmussal, amely a polgárságra, a bourgeoisie támaszkodik. Stalint volt az, aki Trockij állásfoglalásának ezt a más értelmezést adta, nehogy ez a szélsőséges ember megnyerje a tömegek rokonszenvét. Trockij győzelme esetén Oroszországra a legleheletlenebb erőszakoskodások ideje következett volna el. Trockij száműzetése azonban azt bizonyítja, hogy maga Stalint is örökre letilték a kommunizmust, mint parlamenti és mint kormányformát. De inkább jobbfelé törekszik, és minden erővel küzd, mert ha enged, az a véget jelenti. Az orosz nép a válaszon áll és vár.

— Eszerint az orosz nép a legszélső bolsevizmussal rokonszenvez?

— Egyáltalában nem. A nép egy dolgot tud csak: szenvedni és várni, hogy a vezetői bevélták a neki tett ígéreteket. Stalint egy lépése jobbfelé fölfedné a bolsevista eszme teljes hajótörését és fölfedné az árulást a nép ellen, amely hitt és remélt . . . ! Az orosz néphangulat olyan, mint a dinamit elég egy ütés, egy szikra . . .

— Az új jobboldal milyen elemekből áll?

— Olyan elemekből, akik politikát a szó szoros értelmében, nem folytatna. — De azt állítják, hogy Oroszországnak a határain belül mindene megvan, ami szükséges?

— Kitalálás. Valaha így volt, de a nagyiparos osztálynak és a tőkének a szétrombolásával Oroszország nem képes többé termelni. A legkülönfélébb módokon próbáltak ezen segíteni, amelyek először úgy tűntek fel, mint a vezetőik lángelméjének a bizonyítékai. A gazdasági élet azonban a maga megváltozhatatlan törvényei szerint folyik s így ezek az eszközök csak megsokszorozták a károkat. A régi mondás, „az orosz magtár“ is kezd minden ér-

telem nélküli közbhellyé válni. A földművesek, akiket agyonhajszol az állami rekvirálás, nem termelnek többet, mint amennyire maguknak szükségük van. A bolsevista állam, vékony szociális mázzal bevonva, a legvakabb önzést zudította egész Oroszországra. Szovjet Oroszország területén a földművesek száma százmillióra megy; és ezt az óriási tömeget a végső romlásba taszították.

— Mindez annyira igaz, hogy már a bolsevisták hivatalos újságai is kezdenek az amerikai gabonabehozatal szükségességéről beszélni . . . ! A nagy nehézség azonban ott van, hogy ahhoz pénz is kell, amivel kifizessék.

— És a petróleum?

— Miután megbukott a gabonára alapított pénzügyi politika, az orosz kormány most a petróleumra gondol. Tudósi nagy erőfeszítésekről, amelyekkel az angol és amerikai piacot igyekeznek megnyitni az orosz petróleumnak. Az orosz kormány minden igyekezte arra irányul, hogy a petróleumkubákat, különösen Bakuban, a leggazdagabbak gazdaságosan használja ki. Tikwensky professzort küldték ki ide, aki az ilyen nemű munkákban szinte egyedülálló tehetség.

— Ha sikerül az orosz petróleumnak a világpiacra helyet biztosítani, ugy Oroszország fog még talán néhány évig lélegzeni tudni. A vég azonban elkerülhetetlen. Az elégtelenség már a vezetőik között is felűti a fejét. Smirov földművelésügyi kormánybiztosnak azért kellett elhagyni a helyét, mert nyílt ellenétbe került a kormány gazdasági politikájával. Az állami monopoliomot képező külkereskedelem a pénzügyi kormánybiztosságban okozott zavarokat, aminek előreláthatólag magas és alacsonyrangú tisztviselők tömeges elbocsátása lesz a következménye.

— Végeredményben így ön előrelátja a forradalmat rövid időn belül?

— Nem tudom, hogy rövidesen-e . . . de forradalom feltétlenül. Minden irányban halad. Stalint és az új jobboldal közötti konfliktus a gazdasági szabadság helyreállításáért tán késői, de feltétlenül óriási következményekkel fog járni. C. R.

— Megszigorították Kun Béla őrsét. Bécsből jelentik: Kun Béla őrsét tegnap megszigorították. A volt népbiztost abba a cellába szállították, amelyben azelőtt Hronek Vilmos akrobatát őrizték, aki a háztetőkön surrant be a lakásokba és ott a lakókat rémítgette. Hroneket, miután félték attól, hogy feltörné cellája rácsát, egy más cellába tették át míg Kun Bélát a ő cellájában helyezték el.

— Kramars jugoszláv-csekkettjen. Bel szálv-cseh t ter rendezet képviselő ki a parlament célja, hogy között a vis hanem a M is, ahol utó galom rend Rothermere-cista képvis A cselik és akariák nu nemcsak po máshoz, ha két állam t ebben a szo

— Amerik meg az uj a Berlinből je ga hajóépítő Amerika ker lamitkáráho 72,5 százalé u személysz séges töke k zött összeg oyan gyors építene, am szik meg E vissza az u megtörtént a many egész mellett nyuj Mauretania h kai hajóépítő a kereskede kár javasolm vezet elfogad

* Nem kell Fritz Dörge-ner Strasse deléseket az lyek a legkö Erkeznék, o Krét módon e

— Szerelm Bécs egyik nak tulajdon 5. szám alát szalon tulajd déli 12 óra é tizlethelyisé Amkor két o zottai megét óráig kellett szonyra. Az nált Löwith a a válasz e lajdonosnője időtjait odaha a válaszra r főbejáró ajta képtek, reitertük. Az irodá küdt az fizle asszony. Am Edit még élt. való szállítás kos asszony amelyben bo tettének oká relmét hozza

Butor
határozott munkáit
Olcsó
Büsendorfer nössé
zongor
akar vás Marosvá
Szék
hatalmas ra nek ke

Zsidók!

Megkezdődött az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoportjának **sékellakciója!** Minden zsidó váltsa meg a sékelt, a cionista Világszervezet évi adóját

gíftotta a zokogás a s udvarát és az uccs szonseg sorait. Az arab beszéde közben az napfényes idő borulástól és bár még hóolt hátra, a szertartásvárán lefolyt része véomi menet — körülvebbi fekete lepellel leinduult a temető felé. Között ki teljes nagylmas tömeg, amely el haromig kitartott a A temetőben késő eszszbeszédék a Grünvald David

Auton áll

lyé válni. A földművelésügyi miniszter az állami melnek többet mint k szükségük van. A konyha szociális mázrakabb öntés zudi zországra. Szovjet-én a földművesek egy: és ezt az óráslába taszították. igaz, hogy már a uságság is kezdobonabehozatal szük...! A nagy nean, hogy ahhoz pénz

ott a gabonára alkka az orosz kozura gondol. Tudóil, amelyekkel adlacot igyekeznek petróleumnak. Az igyekezete arra leumkutatnak, külöleggazdagabbaknak ki. Tikwensky ide, aki az ilyen te egyedülálló te sz petróleumnak a osztani, ugy Orosz néhány évig lézonban elkerülheg már a vezetőh Smirov földműsnek azért kel mert nyit ellen gazdasági poltropoliumot képeváznagy kormány avarokat, aminek és alacsonyrangu bhocátása lesz é gy ön előrelátá on belül? rövidesen... ül. Minden z és az új jobbol gazdasági szatán késői, de zeményekkel fog C. R.

Kramars cseh képviselő beszéde a jugoszláv-cseh parlamentáris unió banketjén. Belgrádból jelentik: A jugoszláv-cseh parlamentáris unió banketjén rendezett, amelyen Kramars cseh képviselő kijelentette, hogy ennek a a parlamentari uniónak nemcsak az a célja, hogy Jugoszlávia és Csehország között a viszonyt szorosabbra fűzze, hanem a Magyarország elleni tüntetés is, ahol utóbbi időben a revíziós mozgalom rendkívül megerősödött a Rothermere-akció és részben a fascista képviselők látogatásai folytán. A csehek és jugoszlávok most meg akarják mutatni, hogy a két országot nemcsak politikai szövetség fűzi egymáshoz, hanem az a tudat is, hogy a két állam további fennállásának alapja ebben a szoros szövetségben relik.

Amerikából négy nap alatt teszik meg az új amerikai oceánjárók az utat. Berlnből jelentik: A newyorki Saratoga hajóépítőtársaság átiratot intézett Amerika kereskedelmi tengerészeti államtitkárához. A társaság minimális (2,5 százalék) kamatfizetés mellett 4 új személyszállító hajó építéséhez szükséges tőke kölcsönzését kéri. A kölcsönzött összegből a hajóépítőtársaság 4 olyan gyorsjáratu személyszállító hajót építene, amelyek négy nap alatt teszik meg Európából Amerikába, vagy vissza az utat. Mintán Angliában is megtörtént az, hogy az angol kormány egészen minimális kamatfizetés mellett nyújtott kölcsönt a Lusitania s Mauritania hajók építéséhez, az amerikai hajóépítő társaság is reméli, hogy a kereskedelmi tengerészeti államtitkár javasolni fogja a szenátusban a tervezet elfogadását.

Nem kell előre fizetni! A népszerű Frits Dörge-bankban Wien, I.C. Kärntner Strasse 43., az összes sorsjegyen feléseket az új osztályosorsjára, melyek a legközelebbi 8 nap alatt hozzáérkeznek, okvetlen és feltétlen díszfrét módon elintézi.

Szerelni bántában öngyilkos lett Bécs egyik legerősebb divatszalonjának tulajdonosnője. A Weihburggasse 5. szám alatt levő Löwith-féle női szalon tulajdonosnője: Löwith Edit március 12. óra és délután 2 óra között az üzlet helyiségében agyonlőtte magát. Amikor két óra felé az üzlet alkalmazottai megérkeztek, körülbelül három óráig kellett várakozniok Löwith asszonynra. Az egyik alkalmazott telefonált Löwith asszony lakására, ahonnan az a válasz érkezett, hogy az üzlet tulajdonosnője nincs és nem is volt ebédidőjét odahaza. Az alkalmazottak erre a válasza rosszast sejtvé, feltörték a főbejáró ajtaját és amikor az üzletbe léptek, rettenetes látvány tárult eléük. Az irodáj pamlagon átlótt fejfelé kúdt az üzlet tulajdonosnője, Löwith asszony. Amikor rátaláltak, Löwith Edit még élt, de nem sokkal a klinikára való szállítás után meghalt. Az öngyilkos asszony egy levelet hagyott hátra, amelyben bocsánatot kér édesanyjától, tetteinek okául pedig reménytelen szerelmét hozza fel.

Butorárleszállításra
határoztuk el magunkat, hogy üzemenk munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort
Büsendorfer, Stigl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinót,
akár vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti
butorgyár rt.
hatalmas raktárai hitelképes egyenledek kedvező fizetési feltételek

Eljegyzés. Rosenberger Irén Dicső szentmárton, Feldinger Béla Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Megszített erővel folynak a munkálatok a brownsvillei bányában. Newyorkból jelentik: A Brownsvillei bányában a katasztrófa után eddig 198 halált állapítottak meg. A halottakból eddig hatvanötöt hoztak felszínre, megszenesedve a tárnából. Nagyon sok a sebesült a földfeletti részeken is. A mentési munkálatok nagy erőfeszítéssel folynak.

Harnsworth lord Debrecenben. Debrecenből jelentik: Harnsworth lord ma reggel ideérkezett. A városban több helyütt dradalkaput állítottak fel tiszteletére. Az iskolákban és üzemekben szimfoniát rendeltek el. A munkásság és a polgárság hatalmas tömegekben vonult fel a városból, valamint a környező falvakból. A pályaudvarról a város híres ötos fogatán a város házára vitték a lordot, ahol tiszteletére díszközgyűlést tartottak. A díszközgyűlést kocsikírándulás követte a Hortobágyra, ahol a méneseket és gulyákat mutatták be neki.

Berger Béla növendékeinek hangversenye. Berger Béla, a kiváló zene-pedagógus növendékeinek hangversenye e hó 29-én, kedden este lesz a katolikus főgimnázium dísztermében. A hangverseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg városszerte, mert a kiváló, zenész módszereknek gyakorlati eredményeiről ezuttal növendékei fog-nak tanúságot tenni.

Kecskeméty főrabj előadása Jeremiás profétáról. Nagyváradai tudósítónk jelenti: Dr. Kecskeméty Lipót nagyváradai neológ főrabj vasárnap délelőtt a kereskedelmi csarnok nagytermében előadást tartott Jeremiás profétáról. Az előadás elnöki asztalánál dr. Adorján Armin, Konrad Béla és dr. Kabos Béla foglaltak helyet. Az előadás általános érdeklődés mellett folyt le. Kecskeméty főrabj után dr. Kabos Armin megkezdett szólamra és köszönetet mondott a főrabjának, aki első alkalommal tartott nyilvános előadást. Egyidejűleg Kabos Armin dr. kijelentette, hogy ezen előadásokat általánosítani fogják.

Egy rendőrségi autó utasainak katasztrófiája. Berlnből jelentik: Zeelandi külvárosból az estj órákban egy rendőrségi teherautó indult Berlin felé. Az autón tizenegy rendőr foglalt helyet. Egyszerre csak a városi vasút egyik kanaródója előtt egy motorbiciklji tünt fel, amelyet a rendőrségi autó sofőre szabályszerűen akart kikerülni. A motorkerékpár eddig még meg nem állapított okból egyenesen beleszaladt az autóba, amelynek utasai közül négyen az ucca következtére estek. Az egyik rendőr azonnal meghalt, kettőnek sérülése életveszélyes.

Egy német kocsi fiakerrel indult el Párisba. Párisból jelentik: Egy fiakeres kocsi Berlnből Párisba indults tegnap Aschpachnál átlépte a francia határt. Újút, német-francia zászlóval kocsiján, Thionville felé folytatja.

Mindenki rendel most sorsjegyet
an új osztályosorsjára az érdekelők órákig csak az utolsó órákig lehet megvásárolni a sorsjegyet!

FRITZ DÖRGE
WIEN I. C. Kärntner-Strasse 43.
50.000 nyertesből több mint 250.000.000 Le!
Kétszer egy sorsjeggyel

10 millió Le! is nyerhető!
Összes sorsjeggyárak:
1/4 = 400 Le! 1/2 = 400 Le! 1/3 = 200 Le!

Nem kell előre fizetni!
Mindenkét egy leveles csomagban küldünk el.

Prészekciók, ártalmatlanok, mindenféle károsításoktól és portól mentesek.
Az összes sorsjegyek felé nyer.
Nincs költség, ártalmatlan levelezés!

Dr. Mibashan előadása Brassóban. Dr. A. Mibashan, a regáti Keren Hajjeszód vezetője, vasárnap, május 27-én legutóbbi palesztinai utjáról előadást fog tartani Brassóban. Dr. Mibashan kitűnő előadó és miután több-évig mint polgármesteri titkár Tel-Aviv város szolgálatában állt, alaposan ismeri a palesztinai viszonyokat. Ezen előadás egyúttal bevezetője lesz az idej brassói Keren Hajjeszód kampányának, amelyet ez évben is, a jeruzsálemi direktorium felkérésére dr. Zvi Wilenski, palesztinai orvos fog folytatni.

Egy lakodalmas menet hét tagját ölte meg egy örült parasztleány. Tarragorából jelentik: Egy fiatal parasztleány rákötött egy lakodalmas menetre, amelynek hét tagját megölte, hatot pedig megsebesített. A leány azután a szántóföldre menekült, ott megölt 1 legényt, majd visszaroant a faluba és ott agyonlőtte egy asszonyt, két másikat pedig megsebesített. A mielőbbi bizonyítást követően a leányt kiemelték az erdőbe. A falu lakosai és a csendőrség üldözöbe vették.

A bukaresti expressz Brassó mellett elütötte a medgyesi teherautót. amely versenyt akart futni a gyorsvonattal. Brassóból jelentik: Tegnap reggel négy órakor a nyolccasszámú bukaresti expressz a 66-os örháznál elütötte az 547-es számú medgyesi teherautót. A teherautó utasa, Appel Ferenc, aki néhány perccel előbb az országúton keredkedett fel az autóra, su lyosan megsebesült. A sorompó nyitva volt és főként ez okozta a katasztrófát. De a pályafelügyelőn és a vonat vezetőn kívül hibás a teherautó sofőre is, aki a sínek mellett, húzóó országúton versenyzett a báránybőröket szállító nehéz teherautón a teljes gözzel futo expressszel. A nagy sebes-ségben történetelt meg, hogy a nyitott sorompón keresztül az autó az expressz elé került.

FÉRFI FELESÉG GYERMEK
Péggel Döbbenés Esete

ERDELYBŐL
Palesztinaföldjének visszaszerzése

Évente 6.000.000 Le!

SPORT

A Haggibbor új vezetősége

Tegnap számunkban beszámoltunk a Haggibbor tisztújító közgyűléséről. Az új vezetőség többi tagjainak névsorát itt adjuk:

Alelnökök: Dr. Marton Ernő, Noszini Mór, Schwartz Miksa, Boschan Géza, Sándor Samu, Czödk Jenő, Berger Árpád.

Elnöki tanács tagjai: Dr. Fenichel József, Dr. Képes Imre, Dr. Richter Béla, Czinezer Imre.

Főtájkár: Wesel Károly.

Tájkárok: Hátszegi Ernő, Rosmann Dezső.

Főpénztáros: Gottlieb József.

Pénztáros: Benczel Béla, Stern Miklós, Fenichel Ernő.

Főjegyző: Dr. Brunner Sándor.

Jegyzők: Kasziner Ernő, Diamantstein Dezső, Baumzweig Dávid.

Gondnok: Veres Imre.

Ellenőr: Jordán Ernő, Radó Ernő, Keszeleg Ignác.

Football-szakosztályvezető: Czödik Jenő, I. csapat intőző: Jeremiás Imre, II. csapatintőző: Reiner Arnold, Ifj. csapatintőző: Klein József.

Uszósakosztály: Fisch Dóri.

Tenniszszakosztály: Radó Ernő.

Torna-szakosztály: Neuman Lajos.

Vívó szakosztály: Zador Áryád.

Box-Birközó szakosztály: Hönig Sándor.

Ping-pong szakosztály: Mauthner Pál.

Korcsolyaszakosztály: Danzinger Ernő.

Autó, motorbiklji és kerékpárszakosztály: Dr. Kepich Ákos és Dr. Tischler Béla.

Kluborvosok: Dr. Lóli Adolf, dr. Löwy Jenő, Dr. Fischer Mátyas, Dr. Ohrenstein Sándor, Dr. Rosenberger József, Dr. Rosenfeld Adolf, Dr. Weinberger Zsigmond, Dr. Havas József, Dr. Goldenberg Pál, Dr. Kis Árpád, Dr. Hamburg József.

Klubgyezsek: Dr. Fischer Tivadar, Dr. Fischer József, Dr. Kertész Jenő, Dr. Balázs Endre, Dr. Kornhauser Sándor, Dr. Krusz Imre, Dr. Neumann Albert, Dr. Fischer Sámuel.

Vigalmi bizottság: Dr. Vas Zoltán, Horváth Dezső, Lundenburg Kornél, Schlesinger Imre, Dr. Leuchter Zoltán, Stern Miklós, Szántó József, Heller Károly, Heller Ferenc, Mezei Imre, Wolfheimer János, Blumenfeld Béla, Virág-Márton.

Női sportok szakosztálya: Horváth Dezső, Gottlieb Józsefné, Deveseri Anci, Bilkei Hus, Gergely Böske, Szabó Eva, Hecht Eva, Kendé Lili.

Választmányi tagok: Adler József, Bartha Mór, Bartha Ferenc, Bergner Dezső, Bergner Imre, Bergner Zoltán, Berkovits Márton, Boros Mór, Braun Mór, Braun Miksa, Breuer József, Brunner Jenő, Bíró Jenő, dr. Deveseri Emil, Deutsch Nándor, Darvas Simon, Deutsch Dávid, Farkas János, Farkas Ernő, Fischer Kálmán, Ferencz Mendel, Flohr József, dr. Gereb János, Grün Mór, Gergely Dezső, Giszkalai János, Hecce Ede, dr. Hirsch Gyula, Holländer Noé, Hoffmann Imre, Herskó Béla, Judovics Lázár, Jakab Jenő, Jakobi Ernő, Janovitz Károly, dr. Krémer Armin, Klein Antal, Katz László, Katz Ignác, László Arnold, Léb Ödön, Lusztig Jenő, Löbli Dezső, Löbli Lajos, Lebovits Zoltán, Mauthner Samu, Markovits Bernát, Morvai Vilmos, Neumann Pál, Nasch Lázár, Neumann Géza, Ritok Lajos, dr. Ritter Sámuel, Rados Mór, Róza Mór, Rosenberger Márton, Pollák Dániel, Salamon Lajos, Salamon Béla, Salamon Izsó, dr. Spitzer József, dr. Simon Miklós, Smilovits Péter, Steiner Kálmán, Szabó Jenő, Szemes István, dr. Weiss Jenő.

Felhívás a kerékpárosokhoz. A KMSC Kerékpár szakosztály vezető sége felhívja az összes kerékpáros tag-jait, hogy folyó hó 24-én (csütörtök) délelőtt 9 órára a uMnkásotthonban, str. Vail 7. szám alatt pontosan jelen-jenek meg, az előkészítendő kerékpárversenyek és turák megbeszélésé végett.

Közgazdaság

A Duna mentén jó, Európa többi részében a tavalyinál is gyengébb lesz a búzatermés

A rozsvetések állása mindenütt kedvező. Egyelőre nincs szó arról, hogy Románia tengerit importáljon

(Cluj-Kolozsvár, május 22. Az Uj Kelet tudósítójától.) Hivatalos jelentések szerint a szeszélyes időjárás ellenére az ország nagyrészt kedvező a vetések állása. Ennek hatása alatt az eddig visszatartott készletek kezdnek piacra kerülni, de nem akad vevőjük, minthogy a malhok, amelyek a felemelt árak mellett nehezen tudják lisztkészleteiket értékesíteni, tartózkodnak a vásárlástól. A búzárak visszafelé tendenciája tovább tart, amiben nagyrésze van annak is, hogy erős kínálat van új búzán. Augusztusi szállításra 76-77 kilogramos 4 százalékos búzát 75 ezer lejt kárunk ad dunai uszty. Az új búzának ez az ára vagonoként 15 ezer lejt olcsóbb a jelenlegi búzáraknál. Ezt a nagyarányú aláértékelést egyrészt a termelők pénzszűkével, másrészt a külföldi kereslet hiányával indokolják.

Tengeriben kisebb készleteket most is felvesz Olaszország, de az eddigi 209 schilling helyett már csak 205 schillinget fizet. Ez az ár nem konvenial, minthogy belföldön is drágább a tengeri, amelyben az országnak még tekintélyes mennyiségekre van szüksége őszi. A szükséglet teleresztésére arról volt szó, hogy Románia kénytelen lesz argentinai

tengerit vásárolni, most azonban lehetséges, hogy erre nem kerül sor, mert külföldi tengeri helyett az aránylag olcsóbb búzát fogják felhasználni. Az árpa készletek ugyszólván teljesen kifogytak. A külföldi importtekek már most igényeknek nagy tételeket lekötni romániai árpában.

Ami a külföldi gabonapiacokat illeti, Magyarország és Jugoszlávia részéről egyre erősebb kínálat tapasztalható, napról-napra olcsóbb árak mellett, új búzában, bécsi és brailai rendeltetéssel. Az árak azonban egyelőre diszparitásban vannak az európai importpiacok árival szemben. Ennek ellenére remélik, hogy az új buza ára rövidesen fel fog szökni, mert a dunai államok és Olaszország kivételével az idej búzatermés mindenütt a tavalyinál is gyengébbnek ígérkezik. A spekuláció azt is figyelembeveszi, hogy a rozsvetéseket mindenütt gyenge. Minden attól függ, hogy a Kanadában, Argentinában és az Egyesült Államokban még meglévő tekintélyes készleteket nem fogják-e közvetlenül aratás előtt elhajtani, minthogy az amerikai határidőspekulációnak nem áll érdekében az európai búzárak emelkedése

Alaptöket emel a Herma-cupögyár. A nagyszabású Herma (Első Nagyszabású Cipögyár Rt.) az általános konjunktúra hatása alatt az utóbbi időben egyre emelkedő termelésének értékesítésére kiterjesztette tevékenységét körét az ország nagyobb centrumaira. Ez a nagyarányú terjeszkedés természetesen újabb beruházásokat tett szükségessé és ezért a vállalat közgyűlése elhatározta, hogy az alaptöket az eddigi 25 millióról 40 millió lejre emeli. A vállalat nagyszerű prosperitása elsősorban Ferentzi Viktor vezérigazgató és munkatársainak érdeme.

Bukarestben megalakult az első romániai jutagár. Bukarestből jelentik: Szombaton mutatták be az ilfovi törvényesében az Industria Iutei S. A. Románia első jutagárának alapítási tervezetét. Románia területén eddig egyetlen jutaipari vállalat sem volt, annak ellenére, hogy mint agrárállamnak abszolút szüksége van a jutaiparra, hogy egyelőre legalább részben függetlenítse az ország zsák- és jutaszükségletét a külföldi behozataltól. Az új gyár hatalmas tőkével fogja megkezdeni nagyarányú

üzemét, amely jutafonalat, jutaszöveteket és zsákokat is fog előállítani. A gyár alapításában a Banca de Credit Roman és a Banca Chrissoveloni, valamint egy belföldi textílesoport vesznek részt, amelynek tagjai a Fabrica de Tricotage és a S. A. R. pentru Industria Bumbacului vezető-textilipari vállalatok.

Elárverezték az aradi Vulcan Maxim-gépgyár felszerelését. A csődbejutott aradi Vulcan Maxim-gépgyár üzemi felszerelését elárvereztette az aradi bíróság. Tudvalevő ugyanis, hogy a Creditul Industrialnak 2 millió 800.000 lej követeleése volt a vállalattal szemben és ez a

Utazó utak! Hotel Park
(vis a vis gara Satu-Mare)
Restaurant Katz

követelés nemcsak a gyár ingatlanaira, hanem a teljes berendezésére is első helyen volt bekebelezve. Ezért került árverésre az üzemi felszerelés függetlenül a többi csődtömegetől. Az árverésen 2 ajánlat érkezett be. Az egyik ajánlatot 4 millió 800.000 lejjel a Victoria Bank tette, a másikat pedig kerek 5 millióval a temesvári Continentale. Amennyiben május 25-ig nem érkezik be magasabb pótajánlat, a Vulcan-gyár berendezése a temesvári cég birtokába megy át.

Junius hetedikén tartják meg az Erdélyi Szeszgyárosok Szövetségének közgyűlését. Május tizedikére hívta össze rendes évi közgyűlést az Erdélyi Szeszgyárosok Szövetsége, hogy létjogosultsága felett határozzon. A közgyűlésre azonban mindössze három tag jelent meg. Ez a részvétlenség az oka annak, hogy a Szövetség eddig sem birt semmiféle komoly eredményt produkálni és ezért a vezetőség az egykor szép auspiciumok mellett megalakult Szövetség felosztatásának komoly gondolatával foglalkozik. Ennek a kérdésnek az eldöntésére a Szövetség junius 7-én délelőtt 11 órára újabb közgyűlést hívott össze a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara helyiségébe és ez a közgyűlés fog dönteni a tagok számára való tekintet nélkül a Szövetség esetleges felosztatásáról.

Világhírű nyaralók és üdülők
Pensiók, internatusok, leány- és fiúfiorthonok.

Havi ellátási díj tanulóknak 150 P, felnőtteknek 160 P, mely hetenkinti változtatással még nyaralóhelyre érvényes. Ezer személy referenciája.

Kérjen prospektust (válaszbélyeg)
Pestalozzi Internatus Iroda
(Fédération Internationale des Pensions Européennes)
Budapest V., Alkotmány-u. 4. I.
Telef.: Teréz 242-36. Telef.: Teréz 242-36.

Nyaraló és üdülőtelepek:
Magyarországon: Budapest, Siófok, Balatonszőlő, Svájcban: Gené, Lausanne, Neu châtel, Luzern, Montreux, Zürich, Lugano, St. Moritz, Franciaországban: Paris, Deauville, Trouville, Biarritz, Aix les Bains, Grenoble, Evian (genfi tó); a francia Rivierán: St. Raphael, Cannes, Nizza, Juan les Pins, Monte Carlo, Menton, Olaszországban: San Remo, Nervi, Venecia, Bordighera, Abbazia, Riccione, Roma, Nápoly, Palermo. Ausztriában: Wien, Zell am See, Linz, Innsbruck, Salzburg, Ischl. Belgiumban: Ostende, Angliában: London, Cambridge, Brighton, Folkestone. Afrikában: Agde, Tunis.

Tolnai új Világlexikon (1926-1928)

16 kötetben, több mint 5000 oldalon sok ezer képpel albumalakú díszkötésben. Eddig megjelent és kapható

I-től IX kötetig

Köteienként szállítjuk 150 lejtért Az eddigi 9 kötet portómentes küldéssel 1300 lei. — Garantáljuk a teljes 16 kötet leszállítását 2400 lejtért.

A regény mestereinek újabb kötetei

- Kapható az Uj Kelet könyvosztályában
- Kellermann: A Schellenberg testvérek 136
- Rudyard Kipling: Naulahka 146
- A fény kialudt 146
- Kessel: A véres puszta 122
- Stefan Zweig: Első élmény 122
- Berend Miklósné: Lúktető talaj I-II. 476

Szine-java könyvek legújabb kötetei (250-300 oldal)

- W. Maughani: A magus 55
- E. M. Hull: A sejk 55
- Dominik: Az égő piramis 55
- Froudale: A fejedelmi autó 55
- Dekobra: Leányoktatás 55
- A. Bennett: Lord Raingo 55
- Duse: Dr. Smirni napiója 55
- Rosz: Gyönyörű Páris 55
- C. Branu: Gyémánttrüfök 64
- Rosenhayn: A titokzatos fénykép 64

Nova regénytár

- Werner: Küzdelem a boldogságért 64
- Dacos szerelem 64
- Lehn: A grófnő szerelme 64
- Kié vagyok 64
- Adlersfeld-Baillstrem: Régi történetek 64
- Braun: A hármasturok 64

Cáculata radioaktivitású gyógyviz

Utolételetlen gyógyhatása — sebesülések, ticamodások, húgycső- (kővek, iszapok), húdésék és artritizmus — eseteknél.

Szállítunk 1 kgr.-os üvegekben: A CFR. bármelyik állomására 25 üveges ládában, postai utánvétellel, 600 lejtért. 50 üveges láda 1100 lei, ab állomás jéblea.

Kapható gyógyszerárak és drogeriákban Kérjen díjmentes prospektust a furdöntésségtől: Calimanesti, jadedui Valcea.

Képviselet és raktár
M. ROTHKOPF
Brezoianu 37, Bucaresti

Szovata-fürdőn ÉVA villa

Családi urak részére, szép fekvésű helyen, új berendezéssel. Kitchén konyha. — Junius hó ban kedvezmények!

TÖZSDÉ

A piac üzlettelen, a terminüzet lanyha. A bukaresti bankok inkább a tőzsdén kezdenek dolgozni

DEVIZÁK	Kolozsvár	Valutapiac 1928 május 22 (Rador)							
		Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3140-3145	—	—	4950	3142	1101325	1369650	65037	192775
Newyork	16250-163	51885	518880	254062	16250	37240	71065	3375	—
London	796-79625	253312	25 325	12462	79525	2795	346962	16478	—
Paris	643-644	284230	284275	—	641	26375	2794	15387	48831
Athina	855-860	2738	2 33	13375	858	3028	374353	17785	39365
Prága	382-484	153750	153750	—	482	169825	21062	—	527
Budapest	2850-2855	906750	906750	—	2805	—	12412	—	29650
Belgrad	—	91330	91325	—	288	—	—	58145	—
Bukarest	—	321	322	1575	—	—	1251	5589	176
Varso	—	5815	5815	—	18	—	44037	2093	62
Bécs	2290-2295	7301	7301	—	2280	—	641750	7.68	—
Berlin	39-3905	124750	12418	—	3900	—	805375	—	—
							1700850	474250	—
								80775	—

Száz lei árfolyama: Zürich (uto) 322, Páris 1573, Budapest 355, Bécs 440375, Prága 2093.

Szerda, 1928 május 23.

Corso fil
Szerda - 5,
aréma a v
Lilian Dall
Csütörtök 3,
Pentek 5, 7,

Esőkö
Trench
Neu
férfi-
ház

Most
Kurt
J
A
K
Leopo
Der Sohn
ára fü
Mulford
des G
ben
Dr. S
Kolonisa
Jüdis
Fitzve
Kötv
Kaphat
köny
pon
minden c
Kárp
Matracok és
szövetek, zsi
rolettá
Bosk
Cluj, Str

MOZI

Corso filmszínház műsora
Szerda - 8, 7, 9 órákor Véres rózsák,
Arana a világháború éveiből. Főszereplő
Lilán Dall-Havits.
Csütörtök 3, 5, 7, 9 órákor Assisi szt. Ferenc.
Pentek 5, 7, 9 órákor - Assisi szt. Ferenc.

Esőköpeny . Lei 900
és feljebb

Trench-Coat Lei 3500

Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-áru-
háza Főter 14.

Most jelent! meg

Kurt Münzer:

J U D E
A N S

KREUZI

Judenroman
Ára 135 lei.

Leopold Hichler:

Der Sohn des Moses Mautner

ára füzve 140, kötve 180.

Mulford: „Der unendliche Geist
des Guten. Ára vászonkötés-
ben 150 Lei

Dr. S. E. Soskin

Kolonisationsrevizionismus.

Ára 32 Lei.

Jüdische Schwänke

Füzve 180
Kötve 230

Kapható az Uj Kelet
könyvostályában.

Vizmentes
ponyva, zsák
minden célra - eladás és kölcsönzés.

Kárpitos kellékek

Matracok és huzatok. Afrik-Seegrás. Butor-
szövetek, zsinórok. Spárga gurtai. Ablak-
roletták. Kerti és piaci ernyők.

Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15.
Telefon 9-10,

A tudományos irodalom nagy eseménye!

Dr. Ligeti Sándor új könyve

Az erkölcs keletkezése és fejlődése

Az erkölstudomány nagy kérdéseinek ismertetése és továbbfejlesztése

Kivonat a tartalomból.

Az erkölstudományok gyakor-
lati jelentősége.
Gyakorlati és elméleti erkölcs.

Az erkölcs keletkezése.

A lelkiismeret.
Az állati csoportok erkölcsi
ítéletei.

Egyéni és társas erkölcs, stb.
A jó és rossz jelentősége az
etikában.

Az erkölcs élete.

A vallás erkölcs.
A nevelés, tekintély és hatalom.
Az uralkodó erkölcs kettős jellege.
Az erkölcsök differenciálódása.
A foglalkozások és nemi élet
erkölsei.
Gazdasági erkölcs.
Társadalomtudomány és erkölcs-
tan, stb.

Az erkölcs fejlődése és jövője.

Az erkölcsstan utja a politika tanulmányozásához.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Szováta-fürdőn

Villa Speranza

uri panzio

Szováta-fürdő

a kitünően ismert panzió új
panzió a villa SPERANZA-ban, lényeges
átalakításokkal, ezidén már

junius hóban megnyílik.

Elismerten elsőrangú konyha, csúcs terasza. Bejáró vendégeknek
külön étterem. - Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál,
előjegyzést elfogad dr. Krausz Józsefné furahbiné, Dicsőszentmárton

Most jelent meg!

Most jelenik meg

TOLNAI

Világtörténelem

20 kötetben több mint 6000 oldalon
Kötetenként kapható 150 lejtért

albumalaku diszkötésben gyönyörű
illusztrációkkal. Eddig megjelent 8
kötet, melyet portómentes küldéssel
1200 lejtért szállítunk.

Tegyen egy próbát
rendelje meg az első kötetet.

Megrendelhető

az Uj Kelet könyvostályában

Hogyan lett a romantikus zsidó köl-
tőből az angol világbirodalom legelső
embere, iordkancellárja, a királyné
legbefolyásosabb tanácsadója

DISRAELI
élete

Andre. Maurois művének fordítása.
Az első magyarnyelvű
DISRAELI életrajz

ára 272 L.

Megrendelhető
az Uj Kelet könyvostályában, Cluj

Megjelent az első kóser szakácskönyv

Az erdélyszerte kitünően ismert lakadalmi főzőnő

Ganz Abrahámné

összegyűjtötte népszerű receptjeit és főzési módszerét egy vaskos
kötetben bocsátotta nyilvánosságra. Ez az első kóser szakács-
könyv, amely páratlan a maga nemében, minden zsidó ház-
tartásban nélkülözhetetlen. Ára 200 Lei. Megrendelhető a szerző-
nél: Ganz Abrahámné, Gherla (Szamosújvár).

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb
betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej.
Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény.
Apóhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg
levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg
mellekelve van. Előjegyzési hírek díja 250 lej,
előfizetőknek 150 lej.

Butorozott szoba,
nem különbejá-
ratu, nő részére
nagyon jutányosan ki-
adó. Kleine, Király-
utca 43.

Zongorórakát
ad végzett akadémista
esetleg gyakorlással
is. Cim a kiadóban.

Két vagy három szo-
bás modern, komplett
lakás butorozva, jun.
1-ől szept. 1-ig a
centrumban kiadó. -
Cim a kiadóban.

Roman levelezést vál-
latok. Cim a kiadóban

Kiadó

kutorozott szoba a
bevárosban, teljesen
különbejáratu
junius 1-re, esetleg
fürdőszoba és zongora
használattal is, két-
három személynek is.
Cim a kiadóban.

Butorozott szoba be-
városban kiadó. Cim
a kiadóban.

Irodaszolga,
hadmentes, jun. 1-re
állást keres. Esetleg
vendéglőbe, üzletbe
vagy bárhova. Cim a
kiadóban.

Roman, német és
héber órákat ad dip-
lomás tanár. Cim a
kiadóban.

Vita- és levelező-
gyorsírást olcsón ta-
nitok. Cim a kiadóban

Francia levelezést
vállalok délelőtti órák-
ban - Ajánlatokat
„Di Iome” jellegre a
kiadó továbbít.

Veszek ócska fég-
lát, ajtót és ablakot.
Cimet a kadóba ké-
rek.

Faapritó

berendezést

jó karban, kétaru
báttával, elevátor-
ral, fűreszogatással,
villanymotorral
megvételre
keresünk.
Részletes leírást,
ajánlatot Holländer
lg. és Fia, Arad,
Str. Ardealului 2.
cimre kérünk

Szép nagy

különbejáratu szoba,
kert közepén, nyara-
lásra is kiválóan al-
kalmas, kiadó a Rá-
kóczi-ut kezdetén, Str.
Eragalina 124. (Féleg-
vári-ut). - Esetleg
konyhahasználattal is.

Eladó egy kiváló
hangu mesterhegedő.
Cim a kiadóban.

Asszonyom!

Gondolt-e arra, hogy mi a betegségek
kuforrása? Nem, mert ellenesetben
mindenekelőtt legfontosabbak tartaná

ágy tollát

melyen életének legalább 1/3 részét tölti,
fertőtlenítés
gőzölés
molytelenítés
felélesztés
és portalanítás végett a
teljesen új rendszerű gépeket felszerelt

Toll-megmunkáló gyárnak

Str. Jasior (Nagyszamos-u.) 14. átadni.
A megmunkálásnál bárki jelen lehet
Néhány óra alatt a munkát elvéggezzük

Az erkölcs
keletkezése
és fejlődése

Irta dr. Ligeti Sándor

Ára 150 lei. A magyarnyelvű társa-
dalomtudományi irodalom legjelentő-
sebb kiadása. Kapható az Uj Kelet
könyvostályában

Most jelent meg

SIPOS DOMOKOS:

Vágtat a halál

a korán elhunyt erdélyi író posthumus
versei. A versek elé Szentimrei Jenő íri
részletes életrajzot.

Ára 70 lei

KAPHATÓ
AZ UJ KELET KÖNYVOSTÁLYÁBAN
CLUJ

